DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c. PENKTADIENIS - FRIDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 3, 2006 Vol. XCVII Nr. 213

Ką Vilnius vėl pardavė pasauliui?

Šv. Kotrynos bažnyčios Vilniuje fragmentas. **Gedimino Savickio** (ELTA) nuotr.

Jonas Ypas
Alfa.lt

„Dėmesio dėmesio, sveiki atvykę į modernų ir dinamišką miestą! Jei atsibudote viešbutyje su puikiu vaizdu pro langą, nemanykite, kad ir pats viešbutis atrodo puikiai... Taip, jis kažkada buvo išpuoštas nuostabia sienų tapyba, tačiau visa tai išblukę ir aptrupėję. Tereikia atverti žaviai girgždantį langą, kad tuo įsitikintumėte. Vilniuje tikrai rasite vietų, kur galėsite išgerti puodelį KAVOS! (Suprask, mes ne kokios atsilikusios šalies sostinė.)

Mūsų nuostabiose Senamiesčio gatvėse visada maloniai nuteiks profesionalūs gatvės muzikantai, suteikiantys pasivaikščiojimui nepakartojamo klasikinio žavesio. Mes mokame žaisti krepšinį, o turistus vežiojame moderniais taksi automobiliais. Tiesa, nepamirškite, kad taksi galite išsikviesti paskambinę trumpuoju numeriu 1422.

Jei domitės modernia miesto architektūra, neliksite nuvilti – turime porą aukštų pastatų stikliniais fasadais. Vilniuje galite ir tenisą pažaisti. Miesto gatvėse tvyro romantiška nuotaika, sukuriama mielų vilniečių, grojančių fleita savo balkonuose. Tiesa, nenustebkite, jei jūsų poilsį bei romantiškus pasivaikščiojimus pertrauks statybų garsai bei dulkių kamuoliai.

Toks gyvenimas, miestas auga. Nepamirškite, galite pažaisti tenisą! Viniaus gatvėse virte verda gyvenimas – jose galite aptikti ir šiuolaikinės popkultūros apraiškų – lyg ir breiką bandančių šokti jaunuolių, kuriems dar nelabai sekasi, jie griūva, bet kam dabar lengva?

O kokių mes vargonų turime (NE BAŽNYČIŲ)! Širdį drebinantis jų garsas **Nukelta į 6 psl.**

Šiame numeryje:

- **Sporto apžvalga.**
- **Kas yra gera, kas yra bloga?**
- **Rinkimai prieš 60 metų.**
- **Smurtas prieš moteris — aktuali šių laikų problema.**
- **Įvairios sporto žinios.**
- **Susitikimai su poetais.**
- **Muzikos ir poezijos vakaras Čiurlionio galerijoje.**
- **Lietuviai Vokietijoje.**
- **Ieškoma kandidatų Švietimo premijai.**

Valiutų santykis
1 USD — 2.72 LT
1 EUR — 3.45 LT

Peržiūrės bylą dėl rašytojo mirties

Vilnius, lapkričio 2 d. (BNS) — Generalinė prokuratūra ketvirtadienį paskelbė peržiūrėsianti tyrimo medžiagą dėl žinomo rašytojo ir mokslininko Gintaro Beresnevičiaus mirties aplinkybių.

Generalinio prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis žurnalistams teigė, kad tyrimo medžiaga bus patikrinta per kelias dienas ir prokurorai nuspręs, ar byla bus atnaujinta, ar liks galioti Vilniaus apygardos prokuratūros sprendimas nutraukti bylą.

„Prokuroras patikrins priimto procesinio sprendimo teisėtumą ir pagrįstumą ir artimiausiu metu apie tai informuos visuomenę", — sakė G. Jasaitis.

Anot jo, patikrinti žemesniojo prokuroro sprendimą nuspręsta, nes rašytojo mirtis yra „pakankamai svarbus įvykis".

Ikiteisminį tyrimą dėl rašytojo mirties aplinkybių atliko Vilniaus apygardos prokuratūros prokurorai, tačiau bylą nutraukė konstatavę, kad G. Beresnevičiaus mirtis nebuvo smurtinė — pasitvirtino pirminė teismo medikų išvada, kad rašytojas mirė sutrikus širdies veiklai.

Toks sprendimas papiktino mirusiojo našlę Auksuolę Beresnevičienę bei kai kuriuos G. Beresnevičiaus kolegas. Susipažinusi su ikiteisminio tyrimo medžiaga, našlė teigė ketinanti bylinėtis su valstybe dėl vyro mirties priežasties.

Buvęs ministras paskirtas ambasadoriumi

Vilnius, lapkričio 2 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus pasirašė dekretą dėl buvusio švietimo ir mokslo ministro Remigijaus Motuzo skyrimo ambasadoriumi Švedijoje.

Šias pareigas R. Motuzas pradės eiti nuo lapkričio 6 dienos.

Ketvirtadienį V. Adamkus perdavė R. Motuzui skiriamuosius raštus, kuriuos šis įteiks Švedijos karaliui Carl XVI Gustaf.

Susitikime V. Adamkus sakė esąs tikras, kad naujasis ambasadorius savo veikla dar labiau prisidės prie abiejų šalių partnerystės gilinimo. Prezidentas paragino R. Motuzą ieškoti naujų idėjų, iniciatyvų ir sprendimų, kurie suteiktų Švedijos ir Lietuvos santykiams naują kokybę.

Pagal įstatymus, ambasadorius skiria ir atleidžia prezidentas Vyriausybės teikimu.

Remigijus Motuzas
Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Ankstesnis Lietuvos ambasadorius Švedijoje Petras Zapolskas šią vasarą buvo paskirtas Užsienio reikalų ministerijos generaliniu inspektoriumi.

Žiniasklaidos dėmesio centre — Prezidentūros tualetas

Vilnius, lapkričio 2 d. (BNS) — Prezidentui Valdui Adamkui ketvirtadienį teko prieš žiniasklaidą aiškintis dėl prašmatniai ir brangiai suremontuoto Prezidentūros tualeto, kurio vaizdai puikuojasi didžiausių nacionalinių dienraščių pirmuosiuose puslapiuose ir TV ekranuose.

Žurnalistams pastebėjus, kad ragina kovoti su skurdu šalyje, o jo vadovaujama institucija atlieka brangius remontus, prezidentas atsakė, jog vertinant iš tokių pozicijų „visos valstybinės įstaigos atrodo kaip aukso pilys".

Drauge prezidentas priminė, kad ne jo darbas yra kontroliuoti įstaigos remonto darbus.

„Aš nemanau, kad jūs galvojate, jog prezidentas turėtų užsiimti statybomis. Tam yra atsakingi pareigūnai, kurie turi savo pareigas atlikti, ir mes pažiūrėsime, kaip jie jas atliko", — sakė šalies vadovas.

Vienas iš tokių „atsakingų pareigūnų" — Prezidentūros kancleris Osvaldas Markevičius —ketvirtadienį surengė specialų brifingą spaudai apie tualeto remonto, kuris buvo atliktas karalienės Elžbietos II vizito proga ir žiniasklaidoje įkainotas 220,000 litų .

Pasak kanclerio, ruošiantis vizitui buvo remontuojami ne tik tualetai, bet ir jų prieangiai; taip pat Baltosios salės, skirtos iškilmingiems valstybiniams ir protokoliniams renginiams, prieigos.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-02-06

**********ORIGIN MIXED ADC 604
S54 P2 GRATIS D20107
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON
DC 20540-4830

PERIODICALS

SPORTO APŽVALGA

FUTBOLAS ČIKAGOJE

Paruošė ***Ed. Šulaitis***

„Fire" iš tolimesnių varžybų iškrito

Čikagos „Fire" profesionalų futbolo („Soccer") klubo komanda, pirmose atkrentamosiose rungtynėse Čikagoje įveikusi savo varžovus — New England „Revolution" komandą, turėjo supasuoti antrame susitikime išvykoje spalio 28 d.

Išvykoje rungtynes pradėjus 1:0 savo naudai (toks buvo pirmųjų rungtynių rezultatas. „Fire" 18 min. pirmame kėlinyje pelnė įvartį ir pirmavo rezultatu — 2:0. Tačiau varžovai irgi nesnaudė: jie 41 min. įmušė įvartį ir rezultatas tapo 1:2, o antrame kėlinyje (58 min.) — išlygino 2:2. Toks rezultatas išliko iki rungtynių pabaigos. Tada teko žaisti 30 min. pratęsimą, bet įvarčių nebuvo pasiekta. Ir tada, esant lygioms (2:2.), reikėjo mušti baudinius. Šioje srityje labiau pasižymėjo šeimininkai, kurie laimėjo 4:2.

Tokiu būdu čikagiečiai, gana nelaimingu atsitikimu, buvo eliminuoti iš tolimesnių varžybų, nors žaidė ne blogiau už New England rinktinę. Galima sakyti, kad tik laimė išvedė varžovus į Rytų konferencijos finalą.

Antrame pusfinalyje pergalę prieš New York atstovus iškovojo DC „United", kuri laimėjo 2:1 rezultatu. Vakarų konferencijos finale žais „CD Chivas USA" su Houston futbolininkais.

Lietuviai futbolininkai pirmenybių sezoną baigė pergale

Spalio 29 d. „Lituanicos" klubo vyrų futbolo rinktinė užbaigė rudens sezoną „Metropolitan" lygos I divizijoje vyriškai: ji namų aikštėje Lemonte įveikė stiproką „Kickers" vienuolikę 2:1. Šis laimėjimas lietuvius laikinai grąžino į „raudonosios" grupės viršūnę, nors kai kurios kitos komandos dar turi sužaisti vienas ar dvejas rungtynes ir gali mūsiškius pralenkti.

Paskutinis rudens sezono susitikimas buvo gana įdomus. Jame „Lituanicos" vyrai neišnaudojo daug gerų progų — ne kartą jie pataikė į virpstą arba jų šūviai iš arti skriejo pro vartų viršų. Tačiau 25-ą žaidimo minutę, nors S. Jablonskio šūvis iš baudos smūgio atsimušė į virpstą, tačiau A. Virbickas atšokusį kamuolį pasiuntė į „Kickers" vartų tinklą. Rezultatas 1:0 išliko iki pirmojo kėlinio pabaigos.

Po pertraukos L. Bytautas iš 10 metrų nepataikė į tuščius vartus. Tuoj po to „Kickers" rezultatą sulygino 1:1, kuomet „Lituanicos" vartininkas, gaudydamas nelabai stiprų varžovų smūgį, paslydo ir kamuolys įriedėjo į vartus.

Tada „Kickers" žaidėjai pradėjo stipriau atakuoti „Lituanicos" vartus, tačiau nesėkmingai. Prieš pat rungtynių pabaigą J. Butrimavičius iš maždaug 25 m atstumo įmušė įvartį, kuris atnešė lietuviams 2:1 pergalę.

Sužaidusi visas rudens rato rungtynes, po 8 susitikimų „Lituanica" turi 16 taškų (5 pergalės, 2 pralaimėjimai ir vienos lygiosios). Toliau eina „Connections SC" — 14 tšk. (iš 7 rungtynių), „Kickers" — 9 tšk. (iš 6), „International" — 7 tšk. (iš 6), „Sparta" — 4 tšk. (iš 6) ir paskutinėje vietoje — „Fichte–Rams" — 2 tšk. (iš 6).

„Mėlynoje" grupėje komandos rikiuojasi taip: „Green–White" — 17 tšk. (iš 8), „HNK Zrinski" — 15 (6), „Galaxy" — 9 (5), „Lions" — 9 (7), „Belgrade" — 7 (7), „Highlanders" — 3 (6).

„Metropolitan Soccer" lygos 25 m. sukaktis

„Metropolitan Soccer" lyga, kurioje nuo pat jos įsisteigimo žaidžia „Lituanicos" komandos, mini 25 metų gyvavimo sukaktį. Ji bus pažymėta dideliu pobūviu, rengiamu Schwaben centro patalpose Buffalo Grove, IL, lapkričio 18 d. Pradžia 6:30 val. su pabendravimu, o vakarienė 7:30 val. vak. Įėjimo mokestis — 75 dol. asmeniui. Kiekvienas šiai lygai priklausantis klubas yra įpareigotas sudaryti nors vieną stalą (10 asmenų).

Šio pobūvio metu bus pažymėti labiausiai nusipelnę įvairių klubų žmonės už jų ilgametę veiklą futbolo srityje. Iš „Lituanicos" klubo bus pagerbti ilgametis klubo pirmininkas Albertas Glavinskas ir vienas geriausiųjų žaidėjų — Virgis Žuromskas.

KREPŠINIO PASAULYJE

PRASIDĖJO NAUJAS NBA LYGOS ČEMPIONATAS

Jame žaidžia ir 5 Lietuvos krepšininkai

Paskutinę spalio mėnesio dieną (antradienį) prasidėjo naujas „National Basketball Association" (NBA) — garsiausias pasaulyje profesionalų krepšinio lygos sezonas. Šiai lygai priklauso 30 komandų, suskirstytų į dvi pagrindines grupes — Rytų ir Vakarų konferencijas (po 15 komandų kiekvienoje). Tačiau komandos rungtyniauja ne tik su savo, bet ir kitos konferencijos penketukais (su savo 4 kartus, su kitos — 2 kartus). Iš viso reguliaraus sezono metu kiekviena iš jų turi sužaisti 82 rungtynes, neskaitant priešsezoninių (draugiškų) susitikimų ir atkrentamųjų varžybų, kurios į jas patenka. Tai tikras krepšinio maratonas.

Įvairiose NBA komandose šį sezoną rungtyniaus 5 žaidėjai iš Lietuvos. Tai Žydrūnas Ilgauskas (Cleveland „Cavaliers"), Darius Songaila (Washington „Wizards"), Šarūnas Jasikevičius (Indianos „Pacers"), Linas Kleiza (Denver „Nuggets") ir Martynas Andriuškevičius (Čikagos „Bulls"). Beje, šis aukštaūgis jaunas krepšininkas Čikagoje pakeitė Darių Songailą, kuris šį sezoną žais Washington (nors nežinia, kada po operacijos jis galės išeiti aikštelėn).

Iš šių penkių mūsų tautiečių tarpo geriausiai užsirekomendavęs Ž. Ilgauskas, kuris gauna daugiausia pinigų. „Sports Illustrated" žurnalo sudarytame sąraše Žydrūnas įvardintas šeštuoju iš visų vidurio puolėjų ir 51–uoju bendrame 250–ties geriausiųjų NBA krepšininkų tarpe.

Pagal gaunamus pinigus antroje vietoje eina D. Songaila, šiemet pasirašęs penkerių metų sutartį — 23 mln. dolerių vertės.

Gaila, kad Šarūnas Jasikevičius, iš kurio „Pacers" vadovybė laukė stiprios paramos pernai nesublizgėjo ir jo pasirodymai buvo gana kuklūs. Jis geriausiųjų sąraše tik 174–oje vietoje.

Priešsezoninėse rungtynėse iš lietuvių geriausiai pasirodė Linas Kleiza, buvęs trečiuoju pagal įmestus taškus savo „Nuggets" komandoje. Šiemet pas „Bulls" atėjęs M. Andriuškevičius, kuriam pavasarį suėjo 20 metų, yra vadinamas „ateities" žaidėju ir nedaug gavo pasireikšti.

Beje, šiemet NBA lygoje žais rekordinis užsieniečių skaičius — 83, kas yra vienu daugiau negu jų buvo pernai, bet gerokai daugiau nei prieš 10 metų, kuomet jų čia matėme tik 32.

Šie 83 krepšininkai yra iš 37 valstybių ir žaidžia 28 komandose (iš 30). Daugiausia — 7 jų turi Phoenix „Sun". Pagal tautybes didžiausias skaičius (8) yra iš Serbijos. Toliau eina Prancūzija (7), Slovakija (6). Tada Lietuva, Brazilija, Argentina su 5 dalinasi 4–6 vietas.

Čikagiečiai sutriuškino čempionus

Pirmose šio sezono rungtynėse spalio 31 d. Miami mieste „Bulls" komanda pateikė didžiausią staigmeną nugalėdama praėjusio sezono nugalėtojus vietos „Heat" penketuką net 108:66. Tai iš tiesų buvo didžiulė sensacija, kada NBA vidutiniokai čikagiečiai net 42 taškų persvara įveikė tą vakarą NBA čempionų žiedus gavusius Miami miesto atstovus. Toks geras „Bulls" krepšininkų (jų tarpe daugiausia taškų (26) pelnė Kirk Hinzich, tą dieną pasirašęs 5 metų sutartį, vertą 47.5 mln. dolerių) teikia daug vilčių, kad šiemet čikagiečiai demonstruos žymiai geresnį žaidimą negu pernai. Lietuvis M. Andriuškevičius šioms rungtynėms nebuvo registruotas (iš 15 žaidėjų komanda gali registruoti tik 12).

Edvardas Šulaitis

Daugiau sporto žinių skaitykite 9 psl.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: $120.00.
Foreign countries $135.
Postmaster: Send address changes to
Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams$120.00 • 1/2 metų $65.00
• 3 mėn.$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)
Metams$135.00 • 1/2 metų $70.00
• 3 mėn.$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:
JAV
Metams$70.00 • 1/2 metų $53.00
• 3 mėn.$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)
Metams $80.00 •1/2 metų $70.00
• 3 mėn.$40.00
Užsakant į Lietuvą:
Oro paštu
Metams $600.00 • 1/2 metų $300.00
Reguliariu paštu
Metams $120.00 • 1/2 metų $66.00
Tik šeštadienio laida oro paštu
Metams$190.00 •1/2 metų$100.00
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu
Metams $68.00

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org
Administratorius
administracija@draugas.org
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

Sportas LIETUVOJE

„Vėtros" futbolininkai užsitikrino bronzos medalius

Lietuvos futbolo A lygos čempionato atidėtose 23-iojo turo rungtynėse antradienį Vilniaus „Vėtra" namuose 2:0 (0:0) nugalėjo Panevėžio „Ekraną" ir užsitikrino pirmenybių bronzos medalius bei kelialapį į Europos futbolo klubų Intertoto turnyrą.

Nugalėtojų gretose pasižymėjo Darvydas Šernas (65) ir rezultatyviausiu čempionato žaidėju tapęs Sergejus Kuznecovas (73).

„Vėtra" savo sąskaitoje turi 58 taškus ir, likus dviem susitikimams iki šalies pirmenybių pabaigos, ketvirtoje pozicijoje žengiančius Vilniaus „Žalgirio" futbolininkus lenkia aštuoniais taškais.

67 taškus turintis „Ekranas" jau anksčiau užsitikrino A lygos čempionato sidabro medalius.

Atidėtose 21-ojo rato rungtynėse Klaipėdos „Atlantas" savo aikštėje 2:1 (1:0) įveikė nugalėtojo titulą užsitikrinusį Kauno „FBK Kauną".

49 taškus turintys „Atlanto" futbolininkai turnyro lentelėje iš šeštosios vietos pakilo į penktąją.

Atidėtose 20-ojo rato rungtynėse absoliutus autsaideris Kėdainių „Nevėžis" namuose sužaidė lygiosiomis 2:2 (1:0) su Vilniaus „Vilniaus" rinktine .

ELTA

RINKIMAI PRIEŠ 60 METŲ

ALEKSAS VITKUS

Artėja rinkimai, ir noriu iš anksto spėti, kad abejus Kongreso rūmus — Atstovų ir Senatą — perims valdyti demokratai. Jei šis straipsnis ras vietos „Draugo" puslapiuose dar prieš rinkimus (jei redaktorė iš viso ras jį tinkamu spausdinti), ir jei būsiu teisus savo spėjimais, jausiuos kaip tikras pranašas. O jei ne, tai nesijausiu blogiau negu „Chicago Tribune" redaktoriai, vieną dieną po 1946.11.05 įvykusių rinkimų paskelbę, jog Thomas Dewey buvo išrinktas naujuoju Amerikos prezidentu.

Ta proga ir norisi prisiminti panašius rinkimus prieš 60 metų, kai dauguma mūsų dar gyvenome Vokietijoje, pabėgėlių stovyklose, arba tėvynėje kentėjome sovietų priespaudą ir apie Amerikos politiką dar labai nedaug težinojome, daugiau rūpindamiesi savo varganos buities reikalais. Tai prisiminus, žmogus kažkaip pajunti, kad vis dėlto politikos pasaulyje nedaug kas pasikeitė. Šiandien, kaip ir tuomet, vienas kandidatas kitą purvais drabsto, juodina ir nori kaip nors įrodyti, kad tik jis yra tinkamas užimti Atstovų rūmų nario ar net senatoriaus vietą.

Per dvylika metų Amerikos politikai vadovaujant labai populiariam prezidentui Franklin Delano Roosevelt (Toliau — FDR), respublikonams niekada nepavyko iš demokratų paveržti daugumos nei Senate, nei Atstovų rūmuose. Bet, artėjant 1946 m. rinkimams, respublikonai po tokio ilgo laiko jau galėjo užuosti pa-galiau artėjančią pergalę. Pirma, FDR, kurio vien vardas demokratams duodavo daug balsų, jau buvo daugiau kaip metai miręs. Antra, pagal tradiciją, neprezidentiniuose rinkimuose, valdančioji partija paprastai prarasdavo bent keliolika vietų, ir kas blogiausia, demokratų prezidentas buvo nepopuliarus, tikras albatrosas, Harry S. Truman (toliau — HST).

Kai prieš pat karo su Vokietiją pabaigą, 1945 metų balandžio 12 FDR mirė ir prezidentu tapo HST, niekas negalėjo net pagalvoti, kad truputį daugiau negu už metų turinčiuose įvykti rinkimuose demokratų planuose jis taps tokiu aiškiai negatyviu faktoriumi toliau išlaikyti Kongrese savo partijos daugumą. Po to kai HST sėkmingai užbaigė II pasaulinį karą, surengta „Gallup" apklausa rodė, kad net 87 proc. entuziastingų amerikiečių jam pareiškė pasitikėjimą, ko niekada nebuvo pasiekęs net populiarusis FDR.

Truman bėdos prasidėjo gana greitai. Karas buvo baigtas, amerikiečiai, dar neseniai iškentėję ilgą depresiją ir po to karo metu įvairius normalų gyvenimą varžančius trūkumus, tikėjosi staigios ekonominės gerovės pagerėjimo. Dabar gal tai net sunku suprasti, bet karo meto ekonomika, stipriai išvarginta karo poreikių, nesuspėjo persijungti į taikos meto, taip kad Amerikoje 1946 m. dar trūko daug prekių, ką mes prie sovietų vadindavome „deficitu". Grįžę iš kariuomenės milijonai jaunų vyrų norėjo daug ko: butų, namų, baldų, automobilių, o to visko trūko, ir kainos nenumaldomai kilo.

Ir kaip tik HST bebandė tą ekonominę ir socialinę problemą išspręsti, jam nelabai tai sekėsi. Tarp gyventojų neišvengiamai vis kildavo nuolatinis klausimas: „Ką toje situacijoje būtų daręs FDR, jei jis dar būtų gyvas?" Naujajam prezidentui padarius keletą stambių klaidų, cinikai iš jo net pradėjo juoktis, sakydami: „O ką būtų daręs HST, jei jis dar būtų gyvas?" Dar kiti, prisiminę aristokratišką FDR, iš HST tyčiodavosi: „Ko gi norėti iš to vyriškos galanterijos reikmenų pardavėjo?" Kiti mielai pasišaipydavo, kad HST buvo baigęs tik vidurinę mokyklą, o ne universitetą, kaip būdavo įprasta krašto vadovui. „Ne tokiam nemokšai būti prezidentu", — atsidusdavo ne vienas amerikietis.

Tuoj pasibaigus karui, prasidėjo daugybė darbininkų streikų. 1945 m. lapkritį streikavo 750,000 plieno pramonės darbininkų. Kai jie iškovojo nemažą atlyginimų pakėlimą, valstybė, nors dar ir lyg veikė karo metu įvesta kainų kontrolė, turėjo leisti pakelti plieno kainas. Tuojau pakilo ir plieno bei kitokių gaminių kainos.

1946 m. gegužę streikavo geležinkelių unijistai, sutrikdę tuo meto beveik vien geležinkeliais vedamą transportą ir prekių pristatymą. Desperatiškas prezidentas nutarė prašyti Kongreso, kad jam leistų streikuojančius geležinkeliečius imti į kariuomenę. Ir kai valstybės prokuroras Tom Clark suabejojo, ar toks įstatymas nepažeistų JAV konstitucijos, HST jam atrėžė: „Pirmiausia reikia susitvarkyti su streiku ir tik paskui pagalvosim ir apie konstituciją". Stebėtina, bet Atstovų rūmuose tokį įstatymą priimti, net 30–13 dauguma, užtruko tik dvi valandas. Bet kas bus, jei streikininkai į darbą negrįš? Ar juos, kaip kareivius, reikės bausti karo teismuose? Taip galvojo senatoriai, ir tą įstatymą atmetė. Prezidentas turėjo nusileisti, o unijos jam to bandymo jas suvaldyti neatleido.

Kai 1946 metų birželį Kongresas panaikino kainų kontrolę, kainos staiga vėl pašoko ir prezidento populiarumas krito iki 32 proc., ir vos tik dviem savaitėm likus iki rinkimų, respublikonai trynė sau rankas, juokdamiesi iš „nežinančio" ką daryti prezidento: „To err is Truman" (plg. su „human") tapo kasdieniniu populiariu posakiu. Prieš pat rinkimus respublikonai pasisamdė daugybę sunkvežimių, kurie važinėjo gatvėmis su tokiais plakatais: „Ladies, if you want meat, vote Republican".

Atėjo lapkričio 5, balsavimo diena, ir 35 milijonai amerikiečių aiškiai pasisakė už respublikonų partiją. Atstovų rūmuose jie laimėjo daugiau negu bet kas tikėjosi — net 54 naujas vietas, ko jau nebuvo atsitikę nuo 1894 m. Net tradiciškai demokratiškoje Kalifornijoje, populiarų demokratą Jerry Voorhis nugalėjo beveik niekam nežinomas respublikonas, — JAV laivyno buvęs karininkas, 33 metų amžiaus, Richard Milhous Nixon.

Tuo tarpu kitame Amerikos pakraštyje, Massachusetts valstijoje, kur apie laimėjimus respublikonai galėdavo tik svajoti, vėl laimėjo demokratas, kurio sunkiausia kova buvo ne lapkričio, bet pirminiuose demokratų partijos rinkimuose. Kad tuose dar vasarą vykusiuose rinkimuose būtų išrinktas jaunas, 29 metų, irgi JAV laivyno karininkas, John Fitzgerald Kennedy, jo tėvas, Joe papirko galimus sūnaus varžovus, demokratus, išgarsino sūnų kaip karo herojų, ir visokiais, švariais ir nelabai švariais, būdais paveikęs balsuotojus, užtikrino sūnui pergalę.

Senate respublikonų viltys buvo gerokai kuklesnės, nes čia buvo balsuojama tik dėl trečdalio visų senatorių. Bet kai balsai buvo suskaičiuoti, pasirodė, kad respublikonai laimėjo 13 vietų, ir taip naujame Senate jie sudarė 51–45 daugumą.

Prieš rinkimus respublikonai neužmiršo įtaigoti juodosios rasės amerikiečių, nors tais laikais ir labai negausių, kad demokratų partija yra ne vien FDR ir jo žmonos Elea-nor partija, bet pietiečių rasistų partija. Georgia valstijos Taylor apskrityje išdrįsęs balsuoti tik vienas juodas, jau rytojaus dieną buvo žiauriai nužudytas. Tuo tarpu Mississippi valstijoje demokratų kandidatas perrinkimui į Senatą, Theodore Bilbo taip pareiškė: „Tie, kurie bando juodiesiems suteikti balsavimo teises, turėtų būti atomo (1) pagalba nušluoti nuo žemės paviršiaus". Prieš pat rinkimus jis dar pridėjo: „Kiekvienas tikras amerikietis turėtų imtis bet kokių priemonių, kad neprileistų juodųjų prie balsavimo urnų". Nemažai taip ir panašiai išgąsdintų juodųjų paliko FDR partiją, ir pasirinko Abraham Lincoln kelią. Kaip pasikeitė laikai per 60 metų!

Nukelta į 5 psl.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Kas yra gera, kas yra bloga?

Turbūt šiuo klausimu kiekvienas turi savo „auksinę taisyklę", pagal kurią tiek savąjį, tiek kitų elgesį rūšiuoja į tai, kas gera ar bloga, arba — moralu ar nemoralu. Teologai ir dvasininkija apskritai moralų ar nemoralų žmonių elgesį matuoja pagal Dievo įstatymus ir religinių įsitikinimų padiktuotas normas. Tačiau į diskusijas moralės klausimais įsiterpia ir pasauliečiai mokslininkai —psichologai, filosofai, net biologai.

Šiemet išleistoje knygoje „Moral Minds" (Harper Collins, 2006), Harvard universiteto biologas Marc D. Hauser tvirtina, kad moralė, kaip ją supranta žmonija, egzistuoja ir kai kurių kitų gyvūnų pasaulyje: jie tam tikra prasme gali atskirti, koks elgesys yra geras, koks — blogas. Jis prileidžia, kad moralė nėra vien religijos ar civilizacijos pasekmė, bet gamtos dėsnis, įdiegtas į žmogaus genus nuo pat seniausių laikų, galbūt nuo pat žmonijos pradžios, kai primityvieji pirmažmogiai pradėjo suvokti savo „žmogiškumą". O jeigu jo hipotezė, kad tam tikra moralės (arba teigiamo ir neigiamo elgesio) sąvoka egzistuoja ir gyvulių pasaulyje yra priimtina, tuomet tie „moralės genai" ateina iš dar anksčiau, nuo pat gyvosios gamtos atsiradimo šioje planetoje pradžios...

Dr. Hauser savo hipotezę remia tuo, kad net primityvios tautelės, kurios niekuomet nebuvo supažindintos su krikščionybe, budizmu, islamu ar kita „organizuota religija", turi savitą moralę, asmeninius ir bendruomeninius elgesio dėsnius, kurių privalo laikytis. Pavyzdžiui, jie žino, kad negalima vogti, plėšikauti, žudyti, prievartauti ir pan. Už prasižengimą šiems dėsniams visuomenės narys užsitarnauja pasmerkimą ir bausmę. Teigiama, kad ir ateistai, ir žmonės, priklausantys įvairioms religinėms bendruomenėms, daugmaž laikosi tų pačių moralės dėsnių. (Čia nekalbama apie valstybės įstatymus, bet vidinį žmogaus supratimą, kas yra gera, ir kas bloga.)

Kitaip sakant, nei tėvai, nei mokytojai, nei dvasininkija neturėtų manyti, kad tik jų nuopelnu vaikui įdiegiami moralės pagrindai — jie ateina iš amžių glūdumos, iš visai žmonijai įgimtų genų. Knygos autorius tuos genus vadina „moraline gramatika", būdinga visai žmonijai, ypač labai stipriai pasireiškusia prieš maždaug 50,000 metų, kai primityviosios medžiotojų–maisto rinkėjų tautos iš Afrikos žemyno pradėjo slinkti į kitas planetos sritis. Jau tuomet žmogus suprato, kad gyvenimas didesnėje ar mažesnėje bendruomenėje saisto ir jo elgesį, kuris padeda ne tik sugyventi su kitais bendruomenės nariais, bet siekti tarpusavio gerovės, vieni kitiems padėti. Religinis, socialinis ar visuomeninis auklėjimas tą įgimtąjį vertybių supratimą tik sutvirtina ir apipavidalina.

Atrodo, kad dr. Hauser hipotezė yra ir logiška, ir priimtina. Bet visgi kyla klausimas: kaip nuo tos, genais kiekviename žmoguje užprogramuotos „gramatinės moralės" normos daugelis nuklysta — nepaisant moralinio ir religinio auklėjimo, nepaisant valstybės įstatymų, kurie iš esmės dar labiau pabrėžia, koks elgesys visuomeniniu požiūriu yra geras, t.y. priimtinas, koks blogas, t.y. pažeidžiantis įstatymus? Kaip gali žmogus, ar net žmonių grupės (kartais ištisos tautos) „išsijungti" iš tos „moralinės gramatikos" programos ir atlikti baisiausius nusikaltimus? Kodėl jie pamina pagrindinius moralės dėsnius ir pasirenka blogą elgesį?

Knygoje „Moral Minds" apie tai užsimenama tik prabėgomis, nes autorius susitelkia ties savo hipoteze, kad moralės suvokimo pagrindai yra įdiegti tiek į žmonijos, tiek į kai kurių gyvulių (pvz., didžiųjų beždžionių) pasąmonę. Tačiau tokį „blogą" elgesį turbūt galima paaiškinti ir tuo, kad Kūrėjas žmogui visgi yra suteikęs laisvą valią pasirinkti, kuriuo keliu keliauti per gyvenimą. Deja, nemažai pasuka būtent bloguoju. Dr. Hauser taip pat nepamini, kad žmonija turi ir kitą, nuo amžių užprogramuotą, geną: religinį pradą — palinkimą ieškoti Aukštesnės Būtybės ir siekti jos palankumo, stengiantis jai įtikti moraliu gyvenimu ir taip sau užtikrinti gerovę ir sau, ir savo bendruomenei...

Smurtas prieš moteris – aktuali šių laikų problema

MARYTĖ GUSTAINIENĖ

Šiandieninėje visuomenėje labai daug smurto atvejų, prievartos prieš moteris. Nors žiniasklaidoje labai daug apie tai rašoma, tačiau visuomenė nepakankamai suvokia smurto prieš moteris mastą ir pasekmes. Smurto priežastis šeimoje nagrinėjo pedagogai, psichologai (K. Miškinis, A. M. Pavilionienė, G. D. Myers), sociologai (J. Gilligan, P. L. Berger), nagrinėjo vyrų ir moterų santykius šeimoje bei jų pasiskirstymą vaidmenimis, galimus šeimyninius ginčus ir konfliktus. Periodinėje spaudoje vis dažniau kalbama apie smurtą prieš moterį, apie skriaudžiamas ir žeminamas moteris, jų teisių nepaisymą ir t.t. Modernioje visuomenėje moters vaidmuo dar labiau nuvertinamas, nes moterys net parduodamos į vergiją, jos mušamos, žudomos. Tie konfliktai ypač dažni šeimose, kuriose moterys gyvena neoficialioje šeimoje (nesusituokusios). Alkoholizmas, narkomanija yra dideli šeimos darnos priešai. Smurtą padidina neištikimybė, nepagarba moteriai.

Prievarta prieš moterį įvairiose teorijose dažnai analizuojama kaip lyčių problema, peržengianti socialinės klasės, religines, etnines, amžiaus, gebėjimų ir gyvenamosios vietos ribas. Smurtautojas nagrinėjamas kaip sąmoningas, racionalus ir turintis tikslą asmuo, naudojantis prievartą kaip tiesioginę ir efektyvią priemonę tam tikslui pasiekti. Socialinio agresijos išmokimo teorijos šalininkas A. Bandura (1985) teigia, kad žmonės išmoksta atlikti agresyvius veiksmus sąlygomis, kurioms esant tokie veiksmai gali pasiteisinti. Agresija paaiškinama remiantis atlyginimo pasekmėmis ir todėl priešiško elgesio pavyzdžių semiamasi iš šeimos, kuri savo ruožtu yra įtakojama žiniasklaidos ir subkultūros.

Pasak J. Jenkins (1997), smurtą dažniausiai gimdo smurtas. Smurtininku negimstama, smurto išmokstama, ir tai gali tapti nuolatiniu elgesio būdu. Jis gali būti ir spontaniško pykčio išraiška dėl patirto pažeminimo, skriaudos, prievartos. Jei berniukai patiria smurtą arba jį stebi (kaip tėvas muša motiną), daug kartų padidėja tikimybė, kad suaugę jie patys bus agresyvūs ir naudos smurtą. Jei mergaitės vaikystėje patiria arba stebi smurtą šeimoje, labai padidėja tikimybė, kad jos suaugusios taps smurto aukomis.

Smurtaujama siekiant priversti savo auką kentėti ir taip įgyti jos atžvilgiu ypatingos galios – įgyti nuolankumą, paklusnumą, atsidavimą, parsidavimą, suteikti jai nemalonius pergyvenimus, sužalojimus, nesveikatą ar atimti gyvybę. Fizinis smurtas – tai mušimas, stumdymas, bet koks skausmo sukėlimas. Dažnai patiriamas ir psichologinis smurtas. Draudimas su bet kuo draugauti, kalbėtis, išsipasakoti. Tai ir moters nevertinimas, atstūmimas, nepripažinimas. Moteris pravardžiuojama, gąsdinama, nepaisoma jos nuomonės, liguistai įtarinėjama, kontroliuojama. Sudėtingas yra seksualinis smurtas, kai nepaisoma moters norų, emocinės būklės, jausmų. Pasitaiko labai nemažai atvejų, kai moterys patiria ekonominį smurtą. Visiškai nesirūpinama moters materialiniu aprūpinimu, išlaikymu, gydymu, smulkmeniškai kontroliuojamos šeimos išlaidos. Moteris nuolat terorizuojama dėl netaupumo. Neleidžiama moteriai dirbti ir nuolat priekaištaujant jai, kad esanti išlaikytinė. Gali būti bet koks finansinės paramos nutraukimas, moters išvijimas iš namų.

Ekonominė nelygybė ir nedarbas lemia smurtą, nes jie sukelia gėdos jausmą. Pasak J. Gilligan (2002), šeimoje moterys kartais net išprovokuoja smurtinę situaciją, reikšdamos priekaištus, kad vyrai uždirba mažai arba nesugeba susirasti darbo, kad galėtų išmaitinti šeimą. Vyras jaučiasi esąs bejėgis ir nevisavertis. Gėdos ir pažeminimo jausmas išprovokuoja smurtą, kad atštatytų vyriškumą. Nemažai smurto atvejų pasitaiko dėl alkoholizmo. Girtaujantis asmuo įgyja amoralių, asocialių bruožų, smunka vertybinės orientacijos. Konfliktų kyla dėl nedarbo (neturintis darbo žmogus išlieja pyktį šeimoje), žiauraus charakterio (daugelis smurtautojų vaikystėje patys patyrė smurtą, o suaugę jie keršija už tai, ką patys išgyveno), depresijos (depresyvus žmogus viskuo nepatenkintas, jaučiasi nelaimingas), nemokėjimo konstruktyviai spręsti šeimos konfliktų, nuolatinių moterų priekaištų, skurdo. Skurdžiai gyvenantys žmonės nepajėgia mylėti, gerbti nei savęs, nei kito.

Žmonės apie smurtą dažniausiai sužino iš žiniasklaidos, draugų, pažįstamų. Žiniasklaida vaidina pagrindinį vaidmenį formuojant visuomenės nuomonę apie smurtą šeimoje: kaip žiniasklaida atskleidžia šią problemą, taip žmonės apie ją galvoja. Atlikusi kontent analizę dviejuose Lietuvos dienraščiuose – „Lietuvos ryte" ir „Kauno dienoje" – 2005 m. kovo – gegužės mėnesiais, pastebėjau, kad pagal smurto tipą išskirtos keturios smurto grupės: ekonominis, fizinis, seksualinis, psichologinis. Tiek „Lietuvos ryte", tiek „Kauno dienoje" daugiausia publikacijų apie fizinį smurtą. Palyginus abu dienraščius, galima teigti, kad mažiausiai rašoma apie ekonominį smurtą.

Smurto prieš moteris atvejų daugiausia įvyksta visuomenės sferose. Apie tai teigiama žiniasklaidoje. Ir „Lietuvos ryte", ir „Kauno dienoje" sferai – visuomenė – priskirtų publikacijų yra daugiausia. Tačiau pastebėtina, kad visai nedaug atsilieka ir kita sfera – šeima. Darbe ir draugų rate smurto pasitaiko rečiau, bet vis dėlto jis yra užfiksuotas ir ten.

„Lietuvos ryte" dominuoja analitiniai straipsniai apie fizinio tipo smurto atvejus, kurie dažniausi visuomenėje ir šeimoje. Straipsniuose dažniausiai minimi faktai: *nužudė savo močiutę, moteris nukentėjo per buitinį konfliktą, sutuoktinis grasino fiziniu susidorojimu, mušė žmoną, išprievartavo savo motiną ir žmoną, nužudė sugyventinę.* Publikacijose dažnai pasakojama apie užpultas, sumuštas, rastas nužudytas ar išprievartautas mergaites ir moteris.

„Kauno dienoje" dažniausi analitiniai psichologinio pobūdžio straipsniai apie smurto prieš moteris atvejus, kurie dažniausi taip pat visuomenėje. Straipsnių autoriai (dažniausiai tai yra laikraščių žurnalistai) aiškiai laikosi pozicijos, kad reikia kovoti su šiuo reiškiniu. Absoliuti dauguma straipsnių yra parašyti žurnalistų, pavieniai – specialistų/ ekspertų, skaitytojų. Daugumoje straipsnių prievarta vertinama neigiamai, neutralus straipsnio tonas išlaikomas trečdalyje publikacijų.

„Kauno dienos" publikacijose dažniausiai pateikiama faktinė informacija (trumpai aprašomas smurto atvejis, nedaromos analitinės išvados ar apibendrinimai). Straipsniai apie smurtą prieš moteris „Kauno dienoje" spausdinami šeštajame puslapyje rubrikoje „Juodoji kronika". Tai yra ne tik publicistinio pobūdžio straipsniai, bet ir informacinės žinutės iš teisėsaugos įstaigų (trumpi policijos pranešimai apie įvykius). Publicistinio pobūdžio straipsniuose aiškiai jaučiama autoriaus pozicija, įvykio vertinimas, nuostata.

Pastebėtina, kad „Lietuvos ryto" straipsniai labai įvairiapusiški, pateikiamos nuotraukos, išsamiai gvildenamos problemos, aiškinamos smurto priežastys, atskleidžiamos nukentėjusiųjų emocijos ir išgyvenimai. „Lietuvos ryto" antraštėse dažniausiai pasitaikantys žodžiai susiję su žudymu, teroru, žiaurumu. „Kauno dienoje" dažniausi žodžiai, susiję su užpuolimu, apiplėšimu. Galima teigti, kad jau vien iš antraščių galima nustatyti, kad dažniausi smurto prieš moteris atvejai yra šeimoje ir visuomenėje. Jie pasižymi žiaurumu, cinizmu, nes vyrauja tokie žodžiai, kaip: *kraupi, pakirto, šiurpi, susitepė krauju, užtalžė, pjaustė, užkapojo* ir pan.

Dažniausias šioje sinonimų eilėje žodis žudyti. „Kauno dienoje" vyrauja žodžiai, susiję su apiplėšimu: *pagrobė, apiplėšė, apiplėšta, siautėjo, grobis, plėšikų grobis, nuo dūrio apsaugojo, skriaudikas, sukčius, moters skriaudikas, grobis, smurtas, susidorojo su drauge, apgavo, kirčiai, plėšikai, plėšikų jaukas, užpuolikai, plėšikai, griebėsi smurto, taikėsi įspirti* ir pan.

„Lietuvos ryte" ir „Kauno dienoje" išspausdintų straipsnių apie smurtą prieš moteris antraštės labai tikslios, konkrečios, tiksliai perteikiančios pagrindinę mintį. Perskaičius antraštę, galima suprasti, apie ką bus pasakojama. Pastebėtinas antraštės ir spausdinamos nuotraukos ryšys. Užrašai po nuotraukomis emocingi.

Žiaurumu pasižymintiems vyrams visai nėra svarbu, kaip jie pasielgs su moterimis. Jie ne tik sumuša, bet dar ir žiauriai išsityčioja, išniekina, iššagina. „Lietuvos ryto" (Nr. 120) vienam straipsnyje rašoma, kaip per išgertuves buvo išniekinta kurcia moteris – jai kietu daiktu buvo išdraskyti lyties ir kiti vidaus organai. Moteriai prireikė atlikti ginekologinę operaciją. Kitame to paties laikraščio straipsnyje pasakojama, kaip keturi jauni vyrai pagrobė moterį, ją mušė, spardė, o vėliau visi keturi išniekino.

Gausu straipsnių apie tai, kad moterys ir merginos yra mušamos, užpuldinėjamos, jas bandyta iššaginti, prekiauta. „Lietuvos ryte" išspausdintas straipsnis apie prekybą moterimis užima net tris puslapius. Pirmajame puslapyje iškalbinga antraštė – „Meilės versle – tautos lūkesčių atspindžiai" – ir nuotrauka. Toliau šis tekstas tęsiamas 3 ir 8 puslapiuose. Šios temos straipsnis iliustruojamas 6 nuotraukomis. „Kauno dienoje" apie prekybą moterimis nerašoma.

Nukelta į 8 psl.

AUTUMN GREEN
at Midway Village
A Senior Lifestyle Community

ANTROJI KASMETINĖ
ŠVENTINIŲ DOVANŲ MUGĖ

Lapkričio 4 d., šeštadienį
10 val. r. — 2 val. p.p.

Ateikite maloniai praleisti laiką!

Daugiau kaip 20 kūrėjų ir pardavėjų!
PAPUOŠALAI • SIDABRAS • GĖLĖS • DRABUŽIAI
STIKLO IR ODOS DIRBINIAI
SKANŪS KEPINIAI IR DAUG DAUGIAU!

AUTUMN GREEN vietovę rasite
67th Street ir Cicero kampas

RINKIMAI PRIEŠ 60 METŲ

Atkelta iš 3 psl.

Vargšas HST tapo net ir savo partijos nevykėliu, nes visi jo partijos bendradarbiai kaltino jį dėl partijos nesėkmės. Kai trečiadienį, lapkričio 6, dieną po rinkimų, Truman tradiciniu traukiniu grįžo į Vašingtoną, stotyje jį pasitiko tik užsienio reikalų pasekretorius Dean Acheson. Tai buvo kartus smūgis prezidentui. Tuometinė apklausa parodė, jog net 5 proc. amerikiečių galvojo, kad per ateinančius (1948) rinkimus prezidentu būtų išrinktas koks nors demokratas.

Tuoj po rinkimų, nusivylęs jų rezultatais, Arkansas senatorius, demokratas J. William Fulbright ne tik ragino HST atsistatydinti, bet ir pasiūlė prezidentui valstybės sekretoriumi paskirti gerai žinomą respublikoną Arthur Vandenberg. Kadangi tuo laiku nebuvo viceprezidento, Vandenberg taptų prezidentu, jei HST atsistatytų, Fulbright lygino porinkiminę situaciją Amerikoje su Anglijos, kur 1945 m. liepą Winston Churchill vedama konservatorių partija visuotiniuose rinkimuose prarado pasitikėjimą parlamente, ir tuoj po to naujuoju ministru pirmininku tapo Labour partijos vadovas Clement R. Attlee, nors pats Winston ir neprarado savo vietos parlamente. Fulbright nuomone, Truman atsistatydinus, naujas respublikonų prezidentas galėtų našiau ir veiksmingiau dirbti kartu su respublikonų kongresu.

Kai Fulbright, buvęs garsiojo milijonieriaus Rhodes stipendininkas Oxfordo universitete, taip pat ir buvęs University of Arkansas prezidentas, tai pasiūlė, įširdęs HST jį ne tik pavadino „over–educated Oxford S.O.B.", bet ir pasiūlė jam rimčiau pastudijuoti JAV konstituciją, kartu dar jį pavadinęs „senator Halfbright".

Atrodė, kad 1946 m. rinkimai pakreips Amerikos politiką respublikonų pusėn ir išstums demokratus į antraeilę poziciją ištisoms kartoms. Pirmą kartą nuo 1930 m. respublikonai užvaldė ir Senatą, ir Atstovų rūmus. Laikraščiai pradėjo rašyti apie „Roosevelt imperijos žlugimą". New York valstijos balsuotojai 680,000 balsų persvara išrinko respublikoną Thomas Dewey tos valstijos gubernatoriumi, taip jį padarydami ne tik rimtu kandidatu 1948 m. prezidentiniuose rinkimuose, bet ir beveik tikru būsimu Amerikos prezidentu. Respublikonus remianti spauda, kaip, pvz., „Chicago Tribune", džiaugėsi 1946 m. laimėjimu tokiomis frazėmis kaip „Mes išėjome iš tamsos į šviesą" ar „Išbridę iš purvo, tapome švarūs". Tačiau žurnalas „Fortune", nagrinėdamas demokratų pralaimėjimo priežastis, vis dėlto nutarė, kad pralaimėjimas įvyko ne dėl to, kad demokratai galutinai ir masiškai persiorientavo į respublikonus, bet tik dėl laikino jų nepasitenkinimo nuolat kylančiomis kainomis ir vis dar nepakankamai mažėjančiu prekių trūkumu.

Nors naujasis 80–asis Kongresas galėjo didžiuotis tokių įstatymų įgyvendinimu kaip Marshall planas padėti atstatyti per karą sugriuvusią Europą, taip pat ir kitais užsienio politikos pasiekimais, kaip išgelbėjimas Graikijos nuo komunizmo, ir pan., vidaus politikoje tas pats Kongresas atvėsino piliečių jiems išreikštą entuziazmą tokiais įstatymais, kaip fondų sumažinimas, paremti ūkininkus, žmogaus teisių nepaisymas, ir gal labiausiai — Taft–Hartly įstatymas, kurį Kongresas iniciavo, kad ir su prezidento veto, kas nustūmė daugelį unijistų atgal į demokratų stovyklą.

Prasidėjus 1948 metų rinkiminei prezidentinių rinkimų kompanijai, HST ignoravo savo varžovą respublikoną, New York gubernatorių Dewey, ir puolė vien tik Kongresą, vadindamas jį nieko gero nepasiekusiu ir net niekam netikusiu. Ir taip, visų nuostabai, 1948 m. lapkričio 2 d. Truman ne tik nurungė Dewey, bet ir padėjo demokratams atgauti abejus Kongreso rūmus, nors respublikonų laikraštis „Chicago Tribune", būdamas tikras, kad rinkimus laimės Dewey, savo ankstyvoje lapkričio 3 dienos laidoje paskelbė „Dewey defeats Truman". Atsimenu, kai ir Muenchene, Vokietijoje, „Sueddeutsche Zeitung" trečiadienį išėjo su antrašte „Dewey — neuer Amerikas Praesident". Tą laikraštį aš dar ir šiandien laikau savo memorabilijų archyve.

Grįžtant į 1946 m. rinkimus, įdomu pažymėti, kad tuose lemtinguose rinkimuose pirmą kartą sėkmingai pasirodę du nauji Kongreso nariai, Jack Kennedy ir Dick Nixon, jau 1960 metais susikibo dėl JAV prezidento vietos. Tuose pačiuose rinkimuose sėkmingai pasirodė ir dar viena, laikinai labai pagarsėjusi, politinė žvaigždė Amerikos politikos horizonte, ir tai buvo iki tol beveik nežinomas, bet pasižymėjęs kaip karo veteranas — marinas 38 metų amžiaus Joseph R. McCarthy, tapęs Wisconsin valstijos senatoriumi. Aršus antikomunistas, jis pagarsėjo, kai 1950 m. apkaltino Valstybės departamentą esant giliai infiltruotą komunistų agentų. Vėliau ir pats McCarthy buvo apkaltintas nesąžiningumu, puolant įvairius kitus vyriausybės pareigūnus, po ko jie nustojo savo veiksmingumo, nors ir liko Senate iki pat jo mirties 1957 metais.

MOTERS PORTRETAS XX A. ANTROSIOS PUSĖS LIETUVIŲ TAPYBOJE

(Vyrų ir moterų žvilgsnis)

IEVA ŠADZEVIČIENĖ

Nr. 4

Dailininkės tapyti moterų portretai dažniausiai priklauso jos artimųjų ratui, intelektualiniam kūrybiniam pasauliui. Čia atsiranda svajingos aktorės — pernelyg nerealios mūsų realiame gyvenime, atitolusios nuo kasdienybės moterys, pusiau priklausančios svajonių pasauliui; jos jausmingos, kintančios kiekvieną akimirką, tačiau kiekviena savaip subjektyvios, stebimos moters–kūrėjos, kuri iš jų neatima galimybės likti asmenybėmis.

Moters portreto raida neišvengė komunistinės propagandos, kuri moterų atvaizdams atvėrė dar vieną vaizdavimo sritį — vyriško tipo moters portretus. Tokiam tipui galėtų atstovauti Irenos Trečiokaitės–Žebenkienės „Pogrindininkė Marija Chodosaitė", 1967 m. Vyriškumas moters portretuose tapatinamas su vyrų mėgdžiojimu. Toks moters išsilaisvinimo raidos tarpsnis — vyrų išvaizdos pamėgdžiojimas — dažniausiai aptinkamas XX a. I pus. menininkių kūriniuose, tačiau komunistinis moters–darbo didvyrės, ar idėjinės kovotojos tipas tarybinėje tapyboje atsiskleidė būtent per vyrų pamėgdžiojimą. Pogrindininkė M. Chodosaitė vaizduojama lyg idėjinė vadovė: jos ranka iškelta, ji sėdi už stalo: taip pabrėžiamas moters išskirtinumas žiūrovo atžvilgiu (mintyse kyla valdininko ir atėjusio prašytojo — kurio pozicijoje atsiduriame mes — įvaizdis). Ji apsirengusi vyriškais rūbais: marškiniais ir švarku. Nei veidas, nei šukuosena neprimena moteriško įvaizdžio: M. Chodosaitė kaip pogrindininkė sureikšminama būtent per portrete reprezentuojamą vyriškumą. I. Trečiokaitė–Žebenkienė renkasi vyriškos moters įvaizdį, norėdama visiškai atsieti moterį–pogrindininkę (t.y. „drąsią kovotoją už liaudies teises") nuo moters/objekto tipo. Vyriška moteris nekelia jokių vojaristinių nei seksualinių užuominų. Toks „dalykiško" tipo moterų vaizdavimas nebuvo populiarus lietuvių XX a. II pus. tapyboje, nors ir atitiko 7 deš. tarybinėje dailėje susiformavusį, vadinamą „rūstųjį stilių", kurio ryškiausios ypatybės buvo polinkis į monumentalų vaizdą, buvo itin vertinama tvirta, vyriška žmogaus prigimtis bei dorovinė stiprybė. Moteriai suteikiant „suvyriškintą" išvaizdą, dailininkės siekė savo modelį padaryti lygia su vyrais, padaryti „viena iš jų". Psichologiniu požiūriu, tai yra kiek nevisavertiška: moteris, jausdama savo moteriškumą, savo buvimą „kita", nesijaučia lygia, todėl pasirenka vyrišką įvaizdį, kad į ją būtų žiūrima kaip į lygiavertę partnerę.

Sofija Veiverytė lietuvių XX a. II pus. tapyboje išsiskiria kaip viena kūrybingiausių ir stipriausių dailininkių. Jos energingos tapysenos, ekspresyvių šviesos blyksnių ir itin savito stiliaus portretai užima svarią vietą lietuvių tapybos kultūriniame kontekste. Portretuojama moteris — jai jau reikšminga pati savaime, tuo, kad ji yra moteris: kiek seksuali, savimi pasitikinti, gyvenanti pilnakraujį visuomeninį gyvenimą. S. Veiverytės paveiksluose moterų pozicija kinta, atspindėdama visuomeninės kaitos rezultatus. Tai labiausiai taikytina XX a. 8 dešimtmečio pabaigoje — 9 dešimtmečio darbams. „Solistės N. Ambrazaitytės portrete", 1977 m., „Salomėjos Zalatoriūtės portrete", 1977 m., ar „N. Tumėnienės portrete", 1983 m., — atsiveria naujosios XX amžiaus antrosios pusės moters prigimtis. Kinta pačios moters požiūris į savo kūną, tuo pačiu pasikeičia ir požiūris į moterį/modelį. Pozityvaus požiūrio į savo kūną teigimas ir įtvirtinimas, visų pirma pačių moterų sąmonėje, yra feminizmo ideologijos dalis. „Solistės N. Ambrazaitytės portretas" — priskirtinas moters–meilužės tipui. Jos aktyvi prigimtis romantizuojama, tačiau portrete vaizduojama graži, savimi pasitikinti moteris žvelgia anapus drobės įdėmiu žvilgsniu, neperduodančiu savo galios stebėtojui. Nelieka noro žiūrėti į ją, kaip į objektą.

„Šeimos portrete", 1983 m., vaizduojami vyras ir žmona. Tai lygiaverčiai partneriai, nė kiek nepasidaliję dominavimo sferų. S. Veiverytės portretai labai romantiški, kupini lyriško, bet ne saldaus idealizavimo ir individualaus dailininkės braižo — išilgintų kaukolių, kiek įkypų akių, nerimastingų linijų vingrumo. Tapytoja visus portretuojamuosius tarsi „traukia" prie savo grožio idealo, antra vertus — jie išsaugo savo prigimtinius bruožus ir išlaiko panašumą. Žmonės tik „įvelkami" į idealizuotą tapyseną.

Sofijos Veiverytės portretuose labai dažnai vaizduojami ir vyrai — tai dažniausiai profesinių bendrijų nariai. Jeigu moteris dailininkė daugeliu atveju mėgsta tapyti kaip individualias asmenybes, tai vyrai jos portretuose dažniausiai atstovauja profesijoms: „Fechtuotojai", 1970 m., „Mūsų chirurgai", 1974 m., ir pan. Individuali moteris priešpastatoma vyrų grupei. Išlieka vyrų priklausomybė visuomeninei, profesinei sferai, tačiau ji tiesiog tampa apibendrinta — vyras apibūdinamas tik kaip tam tikros profesijos atstovas. Tai tarsi atvirkštinis variantas: kaip vyrai dailininkai tapo moterį, apibendrindami jos įvairialypio moteriškumo variantą ir priskirdami ją namų sferai, taip S. Veiverytė neišskiria vyrų unikalumo, tarsi priklausydami viešajai sferai, jie praranda asmeninį santykį.

Tapytoja nevengia gražaus vyriško kūno vaizdavimo. Jos „Fechtuotojuose" pabrėžiamas vyriškumas. Čia vėl apsikeičiama „vaidmenimis": tapytoja tampa aktyvia kūrėja, o vyrai — jos stebėjimo objektais, medžiaga, iš kurios „lipdoma kultūra". Tačiau vyriškumas nelieka pasyvus: fechtuotojai aktyviai žvelgia į žiūrovą, neatsisakydami savo stiprybės.

Apskritai S. Veiverytė daugeliu atvejų visiškai kitaip pažvelgia į savo modelius: jei vyrai iš dalies nuasmeninami ir tampa objektais, tai moterys išlaiko ir asmeninę stiprybę, neprarasdamos moteriško žavesio.

XX a. II pusės Lietuvos tapytojų–vyrų (Leonardo Gutausko, Vytauto Ciplijausko, Kosto Dereškevičiaus, Antano Gudaičio, Augustino Savicko, Vlado Karatajaus, Mindaugo Skudučio) moterų portretuose vyrauja moters–meilužės tipas, kuris kiek variruoja: L. Gutausko svajinga moteris egzistuoja visiškai jo sąmonės kontroliuojamoje vaizdinių erdvėje; Kostas Dereškevičius bei Mindaugas Skudutis beveik atvirai demonstruoja moters/modelio seksualumą. Taip pat nemažai ir motinos temos variacijų, kurios geriausiai atsiskleidžia A. Gudaičio kūryboje. V. Ciplijauskas tapo meno sferai priklausančias moteris, kurios apsupamos mistikos skraiste, o Vladas Karatajus ir Augustinas Savickas renkasi tipiškiausią moters portretą — pasyvų modelį, visiškai priklausomą nuo vyro/kūrėjo valios.

Bus daugiau.

Užsienio lietuviai ragina atverti specialiųjų tarnybų archyvus

Seimo pirmininkas V. Muntianas ir JAV Lietuvių Bndruomenės XVIII tarybos prezidiumo pirmininkė D. Navickienė. **Linos Petrauskienės** (ELTA) nuotr.

Vilnius, lapkričio 2 d. (BNS) — Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenantys pokario išeiviai iš Lietuvos ragina atverti sovietų specialiųjų tarnybų archyvus.

Užsienio lietuviams rūpimus klausimus ketvirtadienį susitikusi su Seimo pirmininku Viktoru Muntianu aptarė JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos prezidiumo pirmininkė Danguolė Navickienė.

D. Navickienė parlamento vadovui įteikė JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos priimtas rezoliucijas, iš kurių viena — dėl KGB archyvų atvėrimo.

„Mūsų rezoliucijoje minimas KGB archyvų įslaptinimas. Mūsų išeivijai, ypač antrabangiams, ypatingai sunku, nežinant, ar tas žmogus, kuriam dabar spaudi ranką Lietuvos valdžioje, nėra tas, kuris kankino tavo gimines. Norisi, kad būtų tokie žmonės pašalinti iš Lietuvos valdžios, čia yra labai svarbus dalykas", — po susitikimo sakė D. Navickienė.

JAV Lietuvių Bendruomenės atstovė stebėjosi, kodėl „KGB archyvai yra taip saugojami, kai čia yra iš tikrųjų jau neegzistuojančios valstybės išsaugojimas".

„Nėra ko Sovietų sąjungos saugoti. Šitie žmonės tikrai neturėjo Lietuvos interesų prie širdies, kai jie veikė už KGB ar tą svetimą valdžią, ir mes norėtume, kad šis reikalas būtų atitaisytas", — sakė D. Navickienė.

Nuo 2005-ųjų įsigaliojęs kontroversiškai vertinamas Archyvų įstatymas 70-čiai metų apribojo priėjimą prie Ypatingajame archyve saugumų dokumentų.

Europoje įsigalioja naujos keleivių patikros taisyklės

Vilnius, lapkričio 2 d. (BNS) — Siekdama apsaugoti keleivius nuo skystųjų sprogmenų grėsmės, Europos Sąjunga (ES) patvirtino naujas saugumo taisykles, kuriose ribojamas pro saugumo patikros vietas įsinešamo skysčio kiekis.

Naujosios taisyklės įsigalioja nuo ateinančio pirmadienio visuose ES ir Norvegijos, Islandijos bei Šveicarijos oro uostuose ir yra taikomos visiems keleiviams, vykstantiems iš ES į visus paskirties oro uostus.

Tai reiškia, kad saugumo patikros vietose bus tikrinami skysčiai, taip pat įsitikinama, ar keleivis pats bei savo rankiniame bagaže neturi kitų draudžiamų daiktų. Naujosios taisyklės neriboja skysčių kiekio, įsigyto už įlaipinimo talonų tikrinimo vietų esančiose parduotuvėse ar ES vežėjo orlaivyje.

Pasikeitė ir skysčių pakavimo tvarka. Rankiniame bagaže leidžiama turėti tik nedidelius kiekius skysčių. Skysčiai turi būti atskiruose, ne didesniuose nei 100 mililitrų, induose. Šiuos indus būtina įdėti į vieną permatomą ir užsegamą plastikinį, ne didesnį nei 1 litro, krepšelį; vienas krepšelis — vienam keleiviui.

Kad oro uoste patikros darbuotojams būtų lengviau aptikti skysčius, privalu pateikti visus turimus skysčius saugumo patikros vietose. Taip pat reikia nusivilkti švarką ir paltą, išimti iš rankinio bagažo nešiojamuosius kompiuterius ir kitus didelius elektroninius prietaisus, nes jie bus tikrinami atskirai.

Skysčiais laikomi: vanduo, gėrimai, sriubos bei sirupai; kremai, losjonai ir aliejai; kvepalai; purškiamieji skysčiai ir pan.

SPORTAS

*** Pirmosiose 2006-2007 metų NBA pirmenybių reguliariojo sezono rungtynėse Indiana „Pacers" komanda su Šarūnu Jasikevičiumi** svečiuose 106:99 įveikė Charlotte „Bobcats" komandą. Lietuvis nugalėtojams pelnė 20 taškų, pakartojęs savo rezultatyvumo rekordą NBA lygoje: praėjusiame sezone 20 taškų jis įmetė ir į Seattle „SuperSonics" komandos krepšį.

*** Pirmosiose 2006-2007 metų sezono NBA čempionato reguliariojo sezono rungtynėse Žydrūno Ilgausko Cleveland „Cavaliers" komanda** namuose 97:94 įveikė Washington „Wizards" krepšininkus, kurių gretose nežaidė Darius Songaila. Ž. Ilgausko indėlis buvo kuklus — lietuvis pelnė 4 taškus.

*** Azerbaidžano sostinėje vykusiame pasaulio kariškių imtynių čempionate puikiai kovojo Lietuvos** graikų-romėnų imtynių stiliaus atletai, iškovoję tris medalius. Po nesėkmės pasaulio pirmenybėse atsigavęs Mindaugas Ežerskis iškovojęs sidabro medalį. Svorio kategorijoje iki 96 kilogramų jis nugalėjo rusą Aydiną Sacharovą.

80-metį švenčiantis prezidentas sau didelių priekaištų neturi

Vilnius, lapkričio 2 d. (BNS) — Penktadienį 80-metį švęsiantis prezidentas Valdas Adamkus teigė neturintis sau didelių priekaištų, o paklaustas apie mieliausią dovaną jubiliejaus proga sakė: „Kad likimas mane išlaikytų tokios sveikatos kaip dabar".

Interviu dienraščiui „Lietuvos žinios" V. Adamkus pabrėžė didelės svarbos jubiliejui neteikiantis, bet prisipažino, kad pabėgti nuo jo negalintis.

Prezidentas teigė, kad gimtadienis bus „eilinė diena, tačiau verčianti pasidairyti atgal, į nueitą ilgą, spalvingą gyvenimo kelią, kuriame gausu svajonių išsipildymų ir žlugimų, taip pat džiaugsmų ir nusivylimų".

„Tokia proga užduodi sau klausimą: kaip gyvenai? Dėl pasitaikiusių klaidų didelių priekaištų sau neturiu ir drąsiai sakau: galiu kiekvienam į akis žvelgti ramiai", — kalbėjo V. Adamkus.

Paklaustas, kaip gyventų, jei neitų prezidento pareigų, V. Adamkus prisipažino: „Jei atvirai, ko gero, graužčiausi nagus ir priekaištaučiau sau: turėjau progą ir ją praleidau, o savo darbu ir buvimu gal būčiau ką nors pakeitęs, prisidėjęs prie spartesnio krašto žengimo pirmyn. Ar ką pakeičiau, spręsti ne man — istorijai".

Į klausimą, kokia tapo Lietuva „prie Adamkaus", prezidentas sakė, jog „niekas neabejoja, kad Lietuva per pastaruosius 15 metų padarė milžinišką šuolį į priekį, pasikeitė ne tik išore, bet ir vidumi — galvosena".

Iškėlė cheminio ginklo problemą

Vilnius, lapkričio 2 d. (Alfa.lt) — Seimo narys Gediminas Jakavonis kreipėsi į UNESCO (Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija) dėl paramos.

Sprendimas kreiptis į šią pasaulio kultūros ir gamtos paveldo išsaugojimu besirūpinančią organizaciją buvo priimtas ETPA Aplinkosaugos komiteto posėdyje, vykusiame praėjusią savaitę Quebec (Kanada).

G. Jakavonis yra oficialus Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos (ETPA) ekspertas dėl palaidoto cheminio ginklo Baltijos jūroje.

„Po II pasaulinio karo Baltijos jūroje palaidoto apie 300,000 cheminio ginklo būklė optimizmo nekelia. Autoritetingų mokslininkų prognozėmis, gamtai ir žmogui pavojingų cheminių medžiagų išplovimas į paviršių galimas artimiausiais metais. Be to, jūros dugną planuojama naudoti ekonominiais tikslais – tiesti dujotiekį. Tuo tarpu daugelis valstybių kol kas vengia viešai kalbėti apie palaidoto cheminio ginklo būklę", — poreikį atkreipti UNESCO dėmesį į palaidoto cheminio ginklo problemą argumentavo Lietuvai ETPA atstovaujantis Seimo Aplinkos apsaugos komiteto pavaduotojas G. Jakavonis.

Parlamentaras jau kreipėsi į visų aplink Baltijos jūrą esančių valstybių parlamentų pirmininkus, aplinkosaugos komitetus, prašydamas pateikti visą turimą informaciją apie palaidotą cheminį ginklą.

Po II pasaulinio karo pralaimėjusios hitlerinės Vokietijos nepanaudotas cheminis ginklas perėjo į sąjungininkų rankas. Potsdamo konferencijoje buvo nutarta jį išplukdyti į Baltijos jūrą ir palaidoti.

Ką Vilnius vėl pardavė pasauliui?

Atkelta iš 1 psl.

tarsi turėtų liudyti išdidžią Vilniaus praeitį ir dvasios didybę. Nepamirškit, pas mus puikiai dera istorinė bei moderni architektūra, klubinė muzika su klasikine. Come on – atvykit į mūsų žavų miestą!"

Taip, tai nuoseklus naujojo 45 sek. trukmės reklaminio filmuko apie Vilnių aprašymas. To paties, jau trečią savaitę transliuojamo BBC ir CNN kanalais.

Visų pirma reiktų pasidžiaugti, kad bent šį tą pasakome plačiajai Europos auditorijai apie savo sostinę. Tačiau paeksperimentuokime ir pakeiskime mūsų Vilniaus pavadinimą į Zagrebo. Ką būtinai reiktų koreguoti reklaminiame filmuke, jei norime priversti eilinį europietį manyti, kad tai Kroatijos sostinė? Ogi Gedimino pilį filmuko pabaigoje. Netikite? Prieštaraujate? Tiek to, pakeiskime ir bendrą Senamiesčio panoramą, pasirodančią 32-oje sekundėje.

Sutikite, kad ištrynus miesto pavadinimą tiek žodinis aprašymas, tiek neakcentuoti Senamiesčio vaizdai tiktų bet kuriam Europos miestui.

Reklama plačiausiu požiūriu yra skirta pabrėžti peršamos prekės ar paslaugos privalumams ir – svarbiausia – išskirtinumui. Visi sutiksite, kad pagrindinis rodomo Vilniaus išskirtinumas – Senamiesčio architektūra.

Apie ką likusi didžioji filmuko dalis? Ogi apie nieką. Ar iš tiesų galime įvardyti puodelį kavos, tenisą, gatvės krepšinį, nevykusį breiką, taksi automobilį, keturis ar šešis elektroninius dviračius, statybų triukšmą ir dulkes bei klubinę muziką kaip pagrindinius Vilniaus privalumus? Atleiskite, bet ne.

Todėl ne kartą leidau sau susimąstyti apie tai, ką šį kartą pardavėme pasauliui. Savo sostinės Senamiestį su krūva nereikalingų faktų, kurie filmuko kūrėjams tiesiog padėjo pritempti bendrąją idėją prie garso takelio? Gėdą, kad išmaišę kavą trankome šaukšteliu į puodelio kraštą tarsi pabrėždami, jog nesame civilizuota Europa?

Jei jau kuriame reklamą apie savo sostinę, išmokime ir patys būti kultūringi bei sugebėti atskirti ne takto situaciją nuo originalaus ritminio instrumento atradimo džiaugsmo. Liūdnai turiu pripažinti, kad kurdami tiek savo šalies, tiek Vilniaus įvaizdį žengėme gerą žingsnį atgal.

Vykdami į Vilnių užsienio turistai pirmiausia vyksta į Lietuvą. Mūsų sostinė privalo reprezentuoti bendrąjį šalies kultūrinį paveldą bei laimėjimus, kuriais galime didžiuotis. Nepamirškime kryždirbystės tradicijų, bent menkiausia savo forma atsiskleidžiančių ant mūsų bažnyčių bokštų, nepamirškime savo liaudies meistrų, jaukių kavinių, alsuojančių jaukia senove, savo kulinarinio paveldo, dainų švenčių, tikrai įspūdingų gatvės renginių, festivalių. Visa tai, ko negalėtų nukopijuoti kiti Europos miestai, liko tarsi nuošalyje.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

G. W. Bush pradeda paskutinį kampanijos etapą

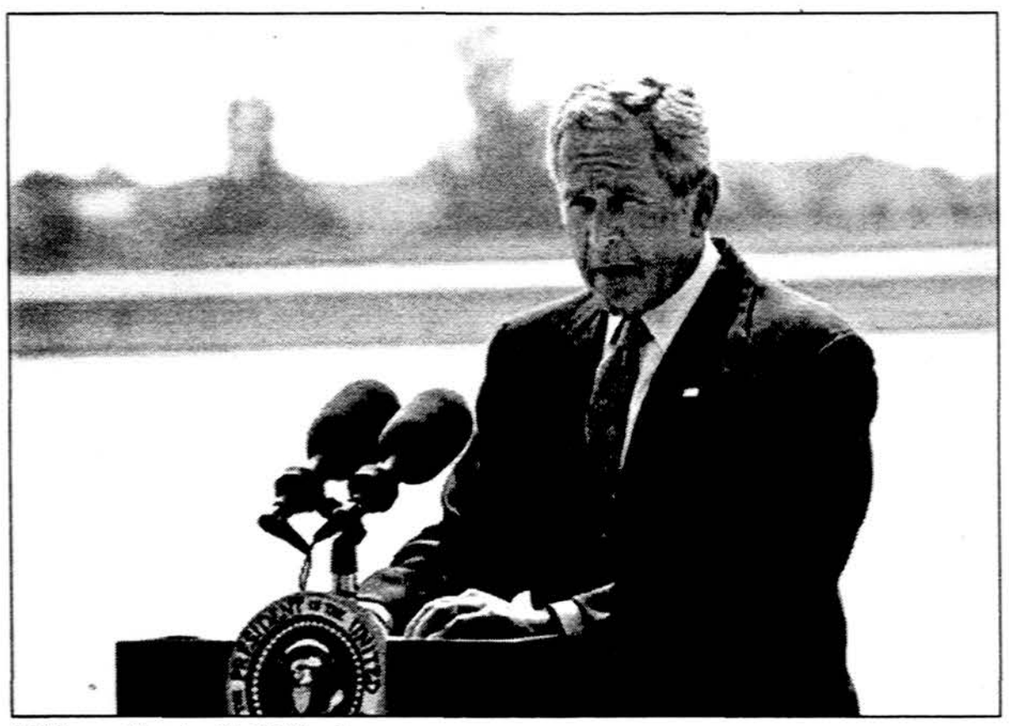

JAV prezidentas G. W. Bush. AP nuotr.

Washington, DC, lapkričio 2 d. („Reuters"/BNS) — JAV prezidentas George W. Bush ketvirtadienį pradėjo paskutinį kampanijos už respublikonus, kurie stengiasi išlaikyti JAV Kongreso kontrolę, etapą, ir tvirtino, kad Jungtinės Valstijos privalo likti Irake nepaisydamos šio karo nepopuliarumo.

„Manau, jog dauguma respublikonų supranta, kad jeigu pasitrauktume, kol darbas dar nebaigtas, Amerika būtų mažiau saugi",— trečiadienį interviu naujienų agentūroms sakė G. W. Bush.

Apklausos prieš antradienį įvyksiančius Kongreso rinkimus rodo, kad demokratai turėtų pirmą kartą nuo 1994-ųjų laimėti Atstovų rūmų kontrolę ir galbūt gali laimėti Senato kontrolę.

G. W. Bush apsilankys valstijose, kuriose jo atvykimas galėtų paskatinti respublikonų rinkėjus, ir pradės nuo apsilankymų Montana, Nevada, Missouri, Iowa ir Colorado valstijose.

Ant kortos pastatyta daug kas. Demokratų kontroliuojami Atstovų Rūmai ar Senatas likusius dvejus G. W. Bush prezidentavimo metus mestų didesnį iššūkį jam Irako karo ir kitais klausimais.

Net kai kurie respublikonai, spaudžiami rinkėjų, atsiribojo nuo G. W. Bush Irako politikos. Prezidentas, apie tai paklaustas minėto interviu metu, tuo nesipiktino. „Žmonės dalyvaus lenktynėse, kuriose turi dalyvauti", — sakė jis.

Nors kai kurie ekspertai prognozuoja, kad respublikonai antradienį gali būti sutriuškinti, G. W. Bush tvirtino, kad žinovai klysta ir kad jo partija išsaugos tiek Atstovų Rūmų, tiek Senato kontrolę.

„Primenu žmonėms 2002-uosius. Niekas nesakė, kad galime padidinti Rūmų ar Senato paramą prezidentui, kuris buvo ką tik išrinktas. Antra, 2004-aisiais daug žmonių sakė, kad manęs nebebus. 2006-aisiais girdime tokius pačius prognozavimus. Manau, kad išlaikysime Rūmus ir Senatą", — sakė jis.

Rinkimų kampanijos metu daugelis demokratų ragino gynybos sekretorių Donald Rumsfeld atsistatydinti, o kai kurie respublikonai reiškė abejones dėl jo vadovavimo po spalio mėnesio, per kurį Irake žuvo 104 JAV kariai — daugiausiai per beveik dvejus metus.

G. W. Bush pareiškė norintis, jog D. Rumsfeld liktų savo poste, ir nepaisė to, kad gali būti kaltinamas „kurso laikymosi" strategija, nors Irako karo pabaigos nematyti.

„Prezidento Bush pareiškimas, jog jis nori, kad sekretorius Rumsfeld liktų poste iki jo kadencijos pabaigos, laiduoja tęsimą žlugusios politikos, pagal kurią mūsų kariai buvo nusiųsti į Iraką be plano misijai užbaigti", — sakė California valstijai atstovaujanti Atstovų Rūmų narė, demokratė Nancy Pelosi.

„Gazprom" dvigubins dujų kainas

Maskva, lapkričio 2 d. (Alfa.lt) — Rusijos energetikos milžinė „Gazprom" pareiškė nuo 2007-ųjų pradžios ketinanti dvigubai pakelti į Gruziją eksportuojamų gamtinių dujų kainas.

„Gazprom" teigė iš Tbilisio reikalausianti 230 JAV dolerių už 1,000 kub. m gamtinių dujų, nors dabar toks pat tūris kainuoja 110 dolerių.

Maskva kaltinama naudojanti valstybinę kompaniją „Gazprom" kaip energetinį ginklą siekiant daryti įtaką kaimyninių valstybių politikai.

Šiuo metu Gruzijos užsienio reikalų ministras yra Maskvoje, kur bando derėtis dėl įtampos tarp dviejų valstybių mažinimo.

Gela Bežuašvilis dalyvaus pirmose aukščiausio lygio derybose tarp Gruzijos ir Rusijos nuo dvišalius santykius komplikavusios diplomatinės krizės pradžios.

Rugsėjį Tbilisiui suėmus šnipinėjimu kaltinamus rusų diplomatus Maskva ėmėsi atsakomųjų priemonių, pradėjo Gruzijos ekonominę blokadą, deportavo gruzinus imigrantus.

Kitais metais Gruzija planuoja iš „Gazprom" pirkti 360 mln. kub. m gamtinių dujų. Tai 110 mln. kub. m daugiau nei šiemet.

„Gazprom" pareiškė nustosianti subsidijuoti buvusių SSRS respublikų ekonomikas ir dujų kainas didinsianti iki Europos Sąjungos lygio.

EUROPA

PARYŽIUS

Irako prezidentas Jalal Talabani ketvirtadienį sakė, jog JAV kariai turėtų likti Irake laikotarpiui iki trejų metų, kad vietos valdžia galėtų suformuoti savo saugumo pajėgas. Prasidedant savaitę truksiančiam jo vizitui Prancūzijoje, J. Talabani atmetė kalbas, kad Irake kilo pilietinis karas, ir kaltino žiniasklaidą kreipiant dėmesį tik į blogas naujienas. Tačiau jis sakė, jog tarptautiniai teroristai vis dar telkia Irake visas savo pastangas, ir tai reiškia, kad šaliai kovojant su jais reikalinga parama iš išorės.

MINSKAS

Minsko rajono teismas nuteisė pusantrų metų kalėti opozicinio „Jaunojo fronto" vadovą Dmitrijų Daškevičių už dalyvavimą neužregistruotos organizacijos veikloje, pranešė D. Daškevičiaus advokatas Aleksandras Galijevas. Keliasdešimt jaunimo judėjimo aktyvistų, kurie jau kelias dienas rengė protesto akciją su opozicionieriaus portretais, sutiko žinią apie nuosprendį šūksniais „Daškevičiui — laisvę!". „Aš manau, kad nuosprendis labai, labai griežtas. Mes, be abejo, jį apskųsime. Tai mano ir mano ginamojo nuomonė", — sakė A. Galijevas.

JAV

JUNGTINĖS TAUTOS

Pasiūlydamos išeitį iš aklavietės Gvatemala ir Venesuela trečiadienį kompromisine kandidate į Lotynų Amerikos vietą Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Taryboje pasirinko Panamą ir pačios atšaukė savo kandidatūras, sakė Ekvadoro ambasadorius JT. „Jos susitarė, kad Panama bus ta šalis, kuri jas pakeis kaip kandidatė į Saugumo Tarybą", — sakė Diego Cordovez, kuris vadovavo Gvatemalos ir Venesuelos užsienio reikalų ministrų deryboms. Lotynų Amerikos ir Karibų 35 valstybių grupė dar turi patvirtinti kandidatę, o tada dėl jos bus balsuojama JT.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Dėl smurto žūstančių civilių irakiečių skaičius spalį galėjo pasiekti naujas rekordines aukštumas, rodo trečiadienį paskelbti Irako vyriausybės duomenys. Vidaus reikalų ministerijos duomenimis, praėjusį mėnesį politinis smurtas Irake pareikalavo 1,289 civilių gyventojų gyvybių — beveik po 42 kasdien. Tai 18 proc. daugiau nei rugsėjo mėnesį, kai žuvo 1,089 civiliai irakiečiai. Tuo požiūriu ir rugsėjis buvo rekordinis mėnuo. Kraujo liejimas suintensyvėjo per musulmonų šventąjį Ramadano mėnesį, kuris baigėsi praėjusią savaitę.

TEHRAN

Irane vykusį tarptautinį karikatūrų Holokausto tema konkursą laimėjo Maroko pilietis Abdellah Derkaoui. Konkursas, kurį vasario mėnesį sumanė surengti Irano dienraštis „Hamshahri", atsakydamas į tai, jog 2005 metų rudenį didžiausias Danijos laikraštis „Jyllands-Posten" paskelbė dvylika pranašo Muhammad karikatūrų, vyko šiuolaikinio meno muziejuje Tehran. „Hamshahri" vyriausiasis redaktorius Farid Mortazavi pareiškė, kad šis konkursas — tolerantiškumo testas Vakarų šalims, kovojančioms už žodžio laisvę. Konkursą laimėjusioje karikatūroje dailininkas pavaizdavo šešiakampe žvaigžde papuoštą keliamąjį kraną, kuris stato sieną tarp Šventyklos kalno ir Jeruzalės. Ant sienos nupiešti vartai, primenantys tuos, kurie vedė į nacių mirties stovyklą.

AFRIKA

LAGOSAS

Iš naftos paieškos laivo prie Nigerijos krantų ketvirtadienį buvo pagrobti britas ir amerikietis, pranešė diplomatiniai ir saugumo šaltiniai. Tai dar vienas užsieniečių pagrobimas Nigerio deltos regione, iš kurio dėl smurto prieš užsieniečius pasitraukė šimtai darbuotojų. Dėl to Nigerijoje naftos išgaunama 500,000 barelių per dieną mažiau. Norvegijoje įsikūrusi kompanija „Petroleum Geo-Services" specializuojasi seisminių tyrimų srityje. Su kompanijos atstovu susisiekti nepavyko.

Mėnulį galima prisijaukinti

Bet kokia priklausomybė pavojinga, netgi jei jos šaltinis švyti toli danguje. Ar įmanoma susidraugauti su naktiniu šviesuliu ir turėti iš to naudos?

Trylikta diena, penktadienis. Virtuvėje arbatą geria dviese – jis ir ji. Staiga ji pašoka ir į jį sviedžia puodelį, kuris praskrieja pro pat jo galvą ir ištykšta ant ką tik perdažytos sienos.

Atsitokėjusi ir nuvaliusi sieną ji ima mąstyti: iš kur tokia netikėta agresija, ji niekada taip nesielgdavo? Mesdama ji buvo apimta baisaus įniršio, o ir taikė visai ne į sieną, o į brangaus žmogaus galvą.

Kitą rytą ji prisiekė sau, taip pat, laimė, nenukentėjusiam gyvenimo palydovui, kad tai niekada nebepasikartos. Priežasčių surasti neįstengė, tik pažvelgusi į kalendorių suprato – trylikta diena, mėnulio pilnatis!

Daugelį naktinis dangaus šviesulys jaudina tik kaip literatūrinis anturažas. Prieš akis iškyla mėnulio šviesoje ant šluotos skriejanti Margarita, Tatjana Larina, kurios dvasinis tyrumas Puškino akyse buvo artimas mėnulio šviesai, Gogolio velnias, naktį prieš Kalėdas nuo dangaus pavogęs mėnulį.

Galima būtų prisiminti ir kitokią informaciją. Gaisrininkams ir teisininkams puikiai žinoma, kad stojus pilnačiai vyksta žymiai daugiau nusikaltimų bei padegimų. Į medicinos įstaigas tokiu metu kreipiasi daug daugiau šunų apkandžiotų žmonių. Biržoje ima svyruoti valiutų kursai. O chirurgai stengiasi nedaryti sudėtingų operacijų – dėl susilpnėjusio kraujo krešėjimo. XIX amžiuje, kai miestų gatvės naktį buvo apšviečiamos dujiniais žibintais, Anglijoje nusikaltėliams buvo taikomas „pilnaties alibis".

Dar mokykloje sužinoma, kad mėnulio ciklas, sudarytas iš keturių fazių, trunka 29,53 paros. Tiek laiko reikia, kad Mėnulis sugrįžtų į tą pačią padėtį Saulės atžvilgiu. Mėnulio fazių ir apšvietimo kaita priklauso nuo Saulės, mūsų planetos ir blyškiojo palydovo padėties.

Astrologai Mėnulį sieja su moteriškuoju pradu, o pilnatį mano esant moteriškojo aktyvumo periodu. Pagonys Mėnulį siejo su vandeniu ir emocijomis, manė, kad jo energija tinkama bet kokiems moteriškiems negalavimams gydyti; bet kuris akušeris galėtų patvirtinti, kad ir šiandien stojus pilnačiai gimsta žymiai daugiau vaikų. Senosios Kambodžos gyventojai garbino sveikatos deivę Paijan Juan, Mėnulio gyventoją.

Ji žmonėms dovanodavo amžinąjį gyvenimą, už ką ir buvo mirties dievo išsiųsta į negyvenamą Žemės palydovą. Senovės Graikijoje Mėnulio deivė Artemidė, Saulės dievo Apolono sesuo ir medžioklės globėja, rūsčiai bausdavo įžūlius vyrus, mėginusius pamatyti ją besimaudančią pilnaties šviesoje.

Šiandien Mėnulio deivės įsikūnijimu amerikiečių astrologas Kelis Foksas laiko žuvusią britų princesę Dianą. Ne veltui romėnai taip vadino graikų Artemidę. Bet įdomu ne vien vardų sutapimas. Visi svarbiausi įvykiai princesės gyvenime – vedybos su princu Čarlzu, Viljamo gimimas, skyrybos, žūtis – vyko per mėnulio užtemimus, kai Žemė atsidurdavo tarp Saulės ir Mėnulio, mesdavo ant jo šešėlį.

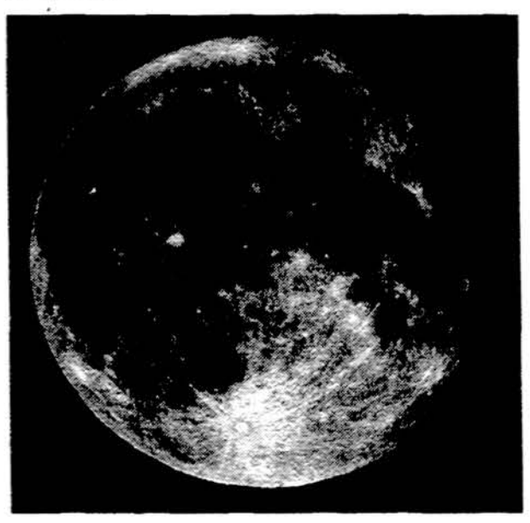

Mėnulis ir Saulė – tai du šviesuliai, kuriantys asmenybę, sako astrologai. Saulė – tai gyvenimo energija, ji siejama su vyriškuoju pradu. Mėnulis atsakingas už jausmus ir psichiką.

Jis globoja moteris, stimuliuoja intuiciją ir kūrybą. Stojus pilnačiai paaštrėja moters noras būti silpnai ir mylimai. Šiuo metu prasiveržia emocijų perteklius, lygiai kaip gali susikaupti antsvoris ar nereikalingi skysčiai. Liūdesio, dirglumo, agresijos per pilnatį baimintis nereikėtų. Tokiu būdu gamta duoda ženklą, kad, stojus naujam mėnuliui, reikėtų permąstyti savo santykius su artimaisiais, pataria astrologai.

Esant pilnačiai vyksta maksimalus priešpriešinis Mėnulio ir Saulės poveikis Žemei. Saulė ir Mėnulis atsiduria skirtingose pusėse Žemės atžvilgiu.

Maksimalūs jūrų potvyniai būna per pilnatį ir jaunatį. Mėnulio gravitacijos lauko veikiamas tokius pat potvynius ir atoslūgius patiria ir mūsų organizmas. Tai turi didelės įtakos kraujo pasiskirstymui. Iš čia emociniai pakilimai ir nuopuoliai.

Be emocijų, Mėnulis daro įtaką ir svoriui. Esant priešpilniam Mėnuliui kaupiasi ne tik energija, bet ir skysčiai bei kilogramai. Pakyla apetitas, organizmas pasisavina maisto maksimumą.

O štai per delčią galima suvalgyti vieną kitą pyragaitį – svoriui jis greičiausiai įtakos neturės. Beje, tai geriausias metas organizmą valyti nuo šlakų – jie išnyks drauge su dylančiu mėnuliu. Dietologai pataria organizmo valymą pradėti per pilnatį.

Nauja „revoliucinė" dieta taip ir vadinasi „Moon Diet". Jos besilaikantieji netenka iki trijų kilogramų per parą. Paslaptis ta, kad pradėti laikytis dietos reikia tam tikrą dieną – vieną iš pirmų keturių dienų, kai keičiasi Mėnulio fazė.

Per ateinančias 24 valandas reikėtų atsisakyti kieto maisto. Leidžiama gerti tik vandenį ir šviežiai spaustas sultis (pageidautina daržovių). „Žemės magnetiniam laukui reikia 24 valandų atsinaujinti po pasikeitusios Mėnulio fazės, – aiškina dietos kūrėjai. – Tiek pat laiko reikia toksinams išplauti. Pasirinkite tinkamą laiką".

Apie tinkamą laiką pasakoja ir Gabrielė Džast, organinės kosmetikos „Just Pure" pradininkė. Jos istorija įrodo, kad mėnulį galima priversti dirbti savo naudai ir netgi gauti iš to dividendų. „Prieš kelerius metus, – pasakoja Gabrielė, – persikėliau gyventi į fermą Bavarijoje. Pamėgau darbą sode, susidomėjau namų ruoša ir ėmiau konservuoti žiemai. Rūsyje atsirado dešimtys stiklainių su uogienėmis".

Ir kaip nustebo Gabrielė, kai didžiąją jos triūso dalį teko išmesti – uogienės ir vaisių košės pasidengė pelėsiu. „Man buvo žinomi liaudiški patarimai, susiję su sėkmingu derliumi ir Mėnulio bei kitų dangaus kūnų padėtimi. Tik negalėjau patikėti, kad mano nesėkmės priežastis – naktiniame danguje. Kitais metais vaisius konservavau per priešpilnį mėnulį, iki pilnaties. Nė vienas stiklainis nenukentėjo nuo pelėsio, netgi atvirkščiai – skonis tapo ryškesnis".

Savo atsitiktinio atradimo Gabrielė nepamiršo ir panaudojo kosmetikos gamyboje. Klinikinių tyrimų rezultatai parodė, kad per priešpilnį surinktiems augalams nereikia konservantų, jie geriau išlaiko savo gydomąsias savybes.

Gabrielė žengė toliau ir sukūrė veido priežiūros, kūno rengybos ir mitybos rekomendacijas, atsižvelgiant į „tinkamą laiką" – Mėnulio padėtį Zodiako ženklų atžvilgiu.

Nuolatos sekti mėnulio kalendorių, pagal jį laikytis dietos, derinti pažintis, projektus ar pasikliauti savo valia ir ištverme – kiekvieno asmeninis reikalas. Tačiau derinti savo ritmą su gamtos verta. Juk pilnatis gali būti rimtas signalas, kad metas kai ką keisti. Galbūt perdažyti virtuvės sienas?

„Klaipėda"

Smurtas prieš moteris – aktuali šių laikų problema

Atkelta iš 4 psl.

„Lietuvos ryte" (Nr. 119) aprašyta baisi istorija apie tai, kaip sūnus dažnai žagindavo savo žmoną, o paskutiniuoju metu – ir savo 55 metų motiną. Žinutės pabaigoje rašoma, kad suimtajam paskirta psichiatrijos ekspertizė. Žmogaus protui nesuvokiama, kaip galėtų sveikas žmogus taip pasielgti.

„Lietuvos ryte" ir „Kauno dienoje" dominuoja analitiniai straipsniai apie fizinio tipo smurto atvejus, kurie dažniausi visuomenėje ir šeimoje. Straipsnių autoriai (dažniausiai tai yra laikraščių žurnalistai) aiškiai laikosi pozicijos, kad reikia kovoti su šiuo reiškiniu.

Fizinė prievarta neatskiriama nuo psichologinės prievartos. Ji apima tyčiojimąsi ir bjaurias pastabas, taip pat ir neverbalinius veiksmus, siekiant įžeisti, pažeminti, įskaudinti kitą žmogų. Seksualinės prievartos, fizinio smurto baimė riboja moterų veiksmus, jų laisvę, daro įtaką jų išvaizdai, drabužių stiliui, laisvalaikio leidimui. Ekonominė moters priklausomybė glaudžiai susijusi su fiziniu ir seksualiniu smurtu. Kai moterys yra ekonomiškai priklausomos, jos nepalieka prievartą prieš jas naudojančių vyrų, nes vienos negalėtų išlaikyti savęs ir vaikų.

Lietuvoje smurto prieš moteris problema sprendžiama. Įkurta nemaža psichologinių tarnybų, į kurias paskambinęs žmogus gali gauti kvalifikuotą pagalbą. Tačiau pastebėtinas faktas, kad moterys ir merginos, nukentėjusios nuo smurtautojo, nesikreipia pagalbos nei į policiją, nei į kitas instancijas. Toks požiūris apibendrinamas pesimistiniu teiginiu: „vis vien teisybės nerasi". Kaip teigia R. Mikalajūnaitė (1999), patyrusios smurtą merginos ir moterys iškilusias problemas sprendžia pačios ir neieško pagalbos aplinkoje. Jos į teisėsaugos įstaigas nesikreipia, neieško medicininės ir psichologinės pagalbos, dažniausia reakcija į emocinę prievartą yra užsidarymas savyje. Tik kai kurios pasidalija savo išgyvenimais su draugais, giminaičiais.

1998 m. gruodžio 1 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymą. Lietuvos Respublikos Konstitucijos (1992) 21 straipsnis pripažįsta žmogaus teisę į asmens neliečiamybę: draudžiama žmogų žeminti, žaloti, kankinti, žiauriai su juo elgtis. Smurtas neleistinas, smerktinas. Konstitucija yra tiesioginio taikymo aktas, todėl juo galima remtis, ginant pažeistas teises. Konstitucijos nuostatos uždraudžia smurtą ir garantuoja privataus gyvenimo apsaugą. Todėl smurtas šeimoje nėra taip pastebimas kaip visuomeninis smurtas ir yra daug sunkiau tiriamas.

Išgyvendinant buitinį smurtą, susiduriama su dviem problemomis: kaip sustabdyti smurtą šeimose, kuris vyksta, ir kaip sustabdyti smurtą, kuris gali įvykti. Padėčiai taisyti gali padėti tokios priemonės, kaip leidžiami įstatymai, stiprinantys lyčių lygybę, draudžiantys fizines bausmes. Svarbu šalinti žiniasklaidos stereotipus, stiprinti ekonominį šeimos savarankiškumą (lengvatinis aprūpinimas gyvenamaisiais būstais, pašalpomis), tobulinti socialinę politiką, plėsti visuomenės švietimą.

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

EQUAL HOUSING LENDER

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

Įvairios sporto žinios

„Lietuvos ryto" krepšininkai sieks aukščiausių tikslų

Lietuvos krepšinio lygos (LKL) ir Baltijos krepšinio lygos (SEB BBL) nugalėtojo Vilniaus „Lietuvos ryto" vyrų krepšinio klubo planai 2006-2007 metų sezone ambicingi – laimėti visus keturis turnyrus, kuriuose komanda dalyvaus. Apginti LKL ir SEB BBL čempionų titulus bei iškovoti Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) ir ULEB taures. Pergalė pastarajame turnyre, kurį vilniečiai laimėjo 2004-2005 metų sezone, atvertų komandai kelią į kito sezono ULEB Eurolygos turnyrą.

„Keturiuose turnyruose sieksime galutinės pergalės. Žinoma, gali ir nepavykti, tačiau sieksime maksimumo. Tikslai ambicingi. Turime visus įrankius tikslams pasiekti. Komanda kovos kiekviename mače", – ULEB taurės turnyro A grupės pirmojo turo rungtynių namuose su praėjusio sezono varžybų pusfinalio dalyve Vršaco „Hemofarm" (Serbija) ekipa išvakarėse pirmadienį spaudos konferencijoje kalbėjo Vilniaus „Lietuvos ryto" klubo generalinis direktorius Jonas Vainauskas.

Pasak jo, nuo praėjusio sezono komanda esanti smarkiai pasikeitusi – ekipą paliko keturi starto penketo krepšininkai, o iš viso aštuoni žaidėjai bei visi trys treneriai. „Galbūt todėl dar ne visuomet pavyksta demonstruoti tokį krepšinį, kurio tikisi aistruoliai", – tvirtino klubo vadovas.

J. Vainausko vertinimu, ULEB taurės turnyre į pagrindinį prizą bei kelialapį į ULEB Eurolygą pretenduos 6-7 klubai, todėl antrą kartą tapti taurės savininke Vilniaus komandai bus sudėtinga.

Be Vršaco klubo, vilniečių varžovais ULEB taurės turnyro A grupėje dviejų ratų sistema bus Atėnų AEK (Graikija), Las Palmo „Gran Canaria" (Ispanija), Nansi „Sluc" (Prancūzija) ir Bambergo „Brose Baskets" (Vokietija) krepšininkai. „Žaisti turnyro ketvirtfinalyje – būtų vidutiniškas pasiekimas, pusfinalyje – geras, bet galvojame apie taurę", – kalbėjo „Lietuvos ryto" klubo generalinis direktorius.

Pasak jo, iki penktadienio kartu su treneriais bus apsispręsta, kurio krepšininko paslaugų šiame sezone bus atsisakyta. Kol kas komandoje yra 13 krepšininkų – septyni lietuviai, du latviai bei amerikiečiai, australas ir brazilas.

„Lietuvos ryto" komandos treneris Sharon Drucker.
Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

„Į komandą atėjau ne pačiu dėkingiausiu metu, tačiau esu pasiruošęs iššūkiams. Mūsų tikslas demonstruoti gerą žaidimą, todėl privalome gerai žaisti kiekviename mače", – spaudos konferencijoje sakė naujasis Vilniaus „Lietuvos ryto" ekipos vyriausiasis treneris Sharon Drucker.

Pasak jo, krepšininkai kiekvienerioms rungtynėms turės būti pasirengę tiek fiziškai, tiek psichologiškai. „Kiekviename mače sieksime maksimumo", – žadėjo treneris.

Beje, Sh. Drucker vadovaujama Jeruzalės „Hapoel Migdal" (Izraelis) rinktinė ULEB taurės savininke tapo 2003-2004 metų sezone.

SEB BBL pirmenybėse Vilniaus „Lietuvos ryto" krepšininkai iškovojo šešias pergales bei patyrė vieną pralaimėjimą ir septynių rinktinių B grupėje užima antrąją vietą.

LKL čempionate su dviejomis pergalėmis iš eilės vilniečiai tarp devynių komandų kol kas yra ketvirti.

ELTA

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V.PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Įvairios sporto žinios

D. Songaila gulsis ant operacinio stalo

Lietuvos krepšinio rinktinės ir Šiaurės Amerikos Nacionalinės krepšinio asociacijos (NBA) „Washington Wizards" puolėjui Dariui Songailai bus atlikta nugaros operacija.

Krepšininko reabilitacija truks mažiausiai 10 savaičių.

„Esu be galo nusivylęs, kad negalėsiu padėti savo komandos draugams. Sunkiai dirbsiu, kad kuo greičiau galėčiau sugrįžti į aikštelę. Deja, bet operacija šiuo metu yra geriausias sprendimas", – nusivylimo neslėpė lietuvis.

D. Songaila nugaros skausmais ėmė skųstis dar pasaulio čempionato Japonijoje metu. Po planetos pirmenybių buvo manyta, kad krepšininkui užteks poilsio, ir jis vėl galės žaisti. Tačiau jau pirmojoje Vašingtono komandos treniruotėje vienam iš Lietuvos rinktinės vadovų atsinaujino skausmai ir jis nebegalėjo tęsti pasiruošimo NBA čempionatui.

Krepšininkas liepos pabaigoje pasirašė penkerių metų 21 mln. JAV dolerių vertės sutartį su „Wizards" klubu.

28 metų 203 cm ūgio D. Songaila praėjusį sezoną žaidė „Chicago Bulls" komandoje. Jis per 62 rungtynes vidutiniškai pelnė po 9,2 taško ir atkovojo po 4 kamuolius. Lietuvis atakavo 48,1 proc. taiklumu.

D. Songaila pernai uždirbo 2,2 mln. dolerių.

Prieš tai Lietuvos krepšininkas du sezonus atstovavo „Sacramento Kings" komandai.

ELTA

„Lietuvos rytas" pergalingai pradėjo ULEB taurės varžybas

Lietuvos čempionė Vilniaus „Lietuvos ryto" komanda pergalingai pradėjo Europos vyrų krepšinio klubų ULEB taurės varžybas. Vilniečiai pirmojo turo rungtynėse A grupėje antradienį namuose 81:69 (14:26, 20:13, 23:12, 24:18) nugalėjo Vršaco „Hemofarm" (Serbija) krepšininkus.

Rezultatyviausiai „Lietuvos ryto" komandoje žaidė Andrius Šležas, pelnęs 18 taškų ir atkovojęs 10 kamuolių, bei Robertas Štelmaneris įmetė 17 taškų, atliko 5 rezultatyvius perdavimus ir išprovokavo 8 varžovų pražangas.

Susitikimą sėkmingiau pradėję svečiai išsiveržė į priekį 6:0, o pirmojo kėlinio viduryje jau turėjo 13 taškų persvarą (14:1). Vilniečiams sunkiai sekėsi dengti „Hemofarm" snaiperius. Serbijos krepšininkai per pirmąsias 10 min. pataikė penkis tritaškius, o iš viso jų įmetė 10.

Antrąjį ketvirtį „Lietuvos rytas" pradėjo turėdamas 12 taškų deficitą (14:26), tačiau vilniečiai susikaupė ir per 5 min. sumažino atsilikimą iki minimumo (27:28), o, likus 2 min. iki ilgosios pertraukos, po krepšiu prasiveržęs Vilniaus klubo kapitonas Robertas Štelmaheris pirmą kartą persvėrė rezultatą 33:32. Deja, kėlinio pabaigoje „Lietuvos ryto" krepšininkai kelis kartus apmaudžiai sukvydo ir „Hemofarm" susigrąžino penkių taškų persvarą 39:34.

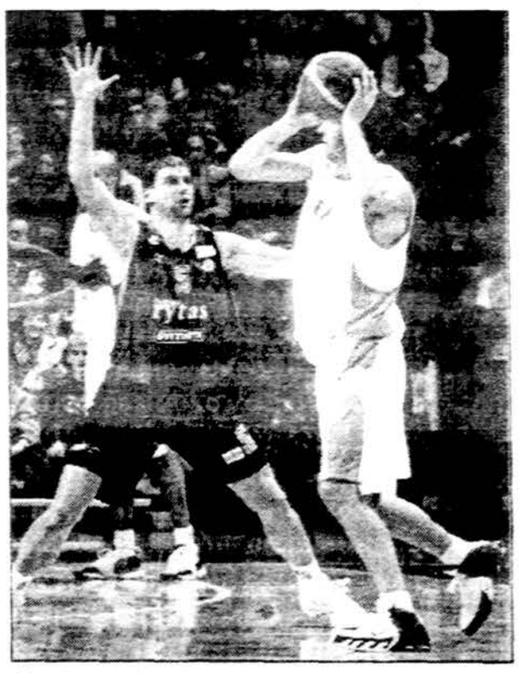

Geriausiai „Lietuvos ryto" komandoje žaidė Andrius Šležas, pelnęs 18 taškų.
Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

Didžiąją trečiojo ketvirčio dalį kova vyko taškas į tašką – rezultatas keletą kartų keitėsi tai vienos, tai kitos ekipos naudai, ir tik per paskutines dvi kėlinio minutes aikštės šeimininkai atitrūko 57:51. Per paskutines 10 min. „Lietuvos ryto" krepšininkai jau nebepaleido iniciatyvos iš savo rankų ir iškovojo pirmąją pergalę.

ELTA

SKELBIMAI

IŠNUOMOJA

Prie 66 St. ir Kedzie Ave. išnuomojamas 1 mieg. gražus apšildomas „apartment" su nauja virtuvės įranga. Kaina $425.
Tel. 708-275-2070

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA
First Landmark Realty
Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160
RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Auksė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654;773-581-8654

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Susitikimai su poetais

Šeštadienį, lapkričio 4 d., 2006 m., 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks susitikimas su įvairių tautybių poetais.

Savo poeziją skaitys lietuvė Lina ramona Vitkauskas, latvė Zinta Aistars, amerikietė Nina Marshall, indėnas Cleatus (Cherokee Lee) Murdaugh, lenkas Art Wielgus. Vakaras vyks anglų kalba.

Lina ramona Vitkauskas išleido tris poezijos knygeles. Jos eilėraščius bei prozą spausdina daugelis literatūros žurnalų. Paskutinės publikacijos pasirodė Paryžiuje leidžiamame žurnale „Van Gogh's Ear" bei Prahoje „The Prague Literary Review". Savo poeziją Lina skaitė visuose Vidurio Vakaruose; jos kompaktinė plokštelė „Opaque Lunacy" pasirodys 2007 m.

Zinta Aistars

Zinta Aistars latvių kalba išleido tris knygas (poezijos knygą, apsakymų rinkinį ir knygą vaikams). Jos eilėraščiai, kelionių esė, apsakymai, straipsniai išspausdinti JAV, Latvijoje, Anglijoje, Švedijoje, Vokietijoje ir Australijoje. Su Zintos kūryba galima susipažinti įvairiuose elektroniniuose žurnaluose. Ji pati yra vieno jų, — „The Smoking Poet" — bendrasavininkė ir redaktorė.

Nina Marshall, pradėjusi rašyti 70-ies metų, eiles kuria jau 12 metų. Jos eilėraščius spausdina įvairūs laikraščiai.

Lina ramona Vitkauskas

Cleatus (Cherokee Lee) Murdaugh yra sukūręs 1,130 eilėraščių ir išleidęs tris poezijos knygas. Be to, jo eilėraščiai išspausdinti keliuose poezijos rinkiniuose, jie nuolat pasirodo laikraščiuose. 2003, 2004 ir 2006 metais jis pelnė „International Society of Poets" prizus. Už pasiekimus poezijoje „International Library of Poetry" jį ne kartą apdovanojo „Editor's Choice" garbės raštais. Jo kūryba buvo įvertinta „Poet of Merit" medaliais.

Art Wielgus poeziją kuria nuo 1976 m. Jo eilėraščiai įtraukti į daugelį poezijos rinkinių. 1989 m. „World of Poetry" jį apdovanojo Auksinio poeto prizu, o „Famous Poets Society" — sertifikatu už pasiekimus. 2001, 2003 ir 2004 m. „International Library of Poetry" skyrė jam „Editor's Choice" apdovanojimus.

Įėjimas nemokamas. Po poezijos skaitymų — vaišės.

Atvykite į muziejų anksčiau ir apžiūrėkite ekspozicijas. Muziejus atidarytas kasdien nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629

Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500.

Renginį remia „The Illinois Arts Council", „Chicago Department of Cultural Affairs", and ECPC.

Balzeko muziejaus inf.

Muzikos ir poezijos vakaras Čiurlionio galerijoje

Kas gali pasakyti, kodėl žmogus veržiasi į meno pasaulį, kodėl jam reikia literatūros, meno, muzikos, teatro? Tikriausiai į šį klausimą atsakymo nežino joks išminčius.

Šį penktadienį meno mylėtojai rinksis į Čiurlionio galeriją Jaunimo centre. Vakaras — neeilinis. Bus ne tik dr. Antano Lipskio parodos „Žmogus, poezija, laikas" atidarymas. Vakaro metu skambės poezijos posmai, kuriuos skaitys Zina Daknienė, klausysimės Rimtenio Šimulyno atliekamų kūrinių fortepijonui.

Kas riša šiuos du menininkus? Iš pirmo žvilgsnio — niekas. Tačiau abiejų menininkų bioagrafijoje yra kažkas panašaus, nors gyvena abu skirtinguose kraštuose, dirba skirtingą kūrybinį darbą.

A. Lipskis pagal išsilavinimą — gydytojas. Tačiau iš jaunumės dienų mėgo piešti. Kaip prisimena jo jaunystės draugas dr. Kazys Ambrozaitis: „vis su pieštuku ir bloknotu vaikščiodavo". Matyt neveltui sakoma — „pirmoji meilė nerūdyja". Tą meilę piešimui A. Lipskis išsaugojo visą gyvenimą. Keitėsi tapymo stilius, tematika, bet piešimas vis nedavė ramybės. Stebina begalinis darbštumas — dauguma parodoje rodomų paveikslų tapyti 2006 metais.

Šalia tapymo gydytojas turėjo dar vieną aistrą — poeziją. Ta aistra išsiliejo penkiose jo poezijos knygose. Tose knygose visas poeto gyvenimas: jaunystė Lietuvoje, kelionė į svečią šalį ir, pagaliau, gyvenimas joje.

Pianistas Rimtenis Juozas Šimulynas gyvena Lietuvoje, nors ir yra Amerikos pilietis. Gimęs gražiojoje Veliuonoje, kur nuo aukšto skardžio matosi tekantis Nemunas, vaikystėje persikėlė į Kauną. Baigė Kauno dešimtmetę muzikos mokyklą. Mokantis Lietuvos konservatorijoje ir tik ją baigus daug koncertavo, bet, pagal paskyrimą atvykus į Klaipėdą, koncertinę veiklą pakeitė pedagoginis darbas. Daug metų dirbo mokytoju Vilniuje, iš jų dešimt metų buvo „Ąžuoliuko" muzikos mokyklos, kurios žymusis choras, vadovaujamas Vytauto Miškinio, lankėsi ir Čikagoje, direktoriumi. Paruošta daug mokinių, išugdyta nemažai žinomų pianistų, gauta daugybė apdovanojimų už gerą mokinių paruošimą. Pedagoginis darbas atima daug laiko. „Norint gerai paruošti mokinį, neužtenka skirto akademinio laiko, turi aukoti savo laisvalaikį. Tik ilgas ir kruopštus darbas duoda rezultatą,— sako ilgametis pedagogas. — Koncertinės programos parūošimui nebėra laiko".

Išėjus į pensiją vėl atgimė aistra koncertuoti. Muzikas pradėjo ruošti rečitalius, jo koncertus lanko daugybė žiūrovų. Daugelis R. Šimulyno draugų stebisi jo „kompiuteriu", mat ruošiantis koncertui reikia mintinai išmokti daugybę kūrinių. Žmogus, visą gyvenimą atidavęs valdininko darbui, vėl grįžo prie savo svajonės — koncertuoti.

R. Šimulynas vakaro svečiams gros F. List, C. Debussy, W. A. Mozart, S. Rachmaninov ir kitų kompozitorių kūrinius.

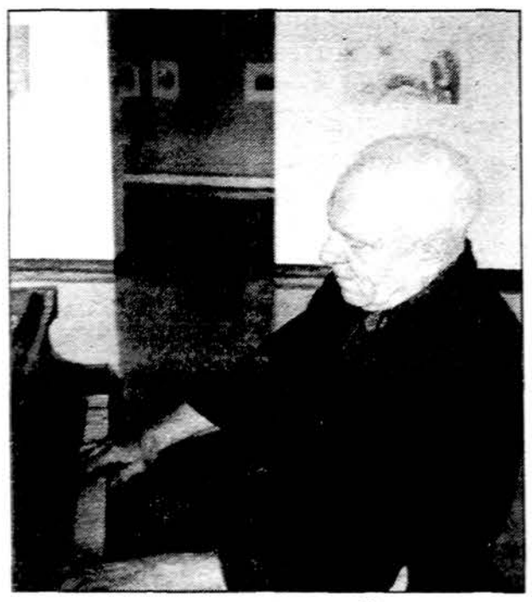

Pianistas Rimtenis Juozas Šimulynas.

Tad visus meno mylėtojus šį vakarą kviečiame apsilankyti Čiurlionio galerijoje, pasižiūrėti tapybos darbų, pasiklausyti poezijos posmų ir fortepijoninės muzikos.

Laima Apanavičienė

Andriaus Mamontovo koncertinė programa JAV ir Kanadoje

Lapkričio mėnesį Andriaus Mamontovo koncertinę programą „Saldi. Juoda. Naktis" dainininko gerbėjai išgirs JAV ir Kanadoje. Lapkričio 4-26 dienomis populiariausias lietuvių atlikėjas surengs vienuolikos koncertų kelionę už Atlanto, kurioje skambės dainos iš jo naujausio, šiais metais išleisto albumo „Saldi. Juoda. Naktis" ir ankstesni kūriniai.

Los Angeles, Denver, Atlanta, Detroit ir Toronto vyks akustiniai Andriaus Mamontovo koncertai, kuriuose dainininkui talkins jo grupės muzikantai Eimantas Belickas ir Tomas Andrijauskas. Koncertuose Čikagoje, Indianapolis, Boston, New York ir Washington, DC, prisijungs grupės klavišininkas Arnoldas Lukošius ir būgnininkas Meinardas Brazaitis.

Šiuo metu Andrius Mamontovas su spektaklio „Hamletas" grupe yra išvykęs į Seul, vėliau lankysis Tokyo ir iš ten keliaus koncertuoti į Los Angeles. Kadangi po koncertinių kelionių muzikantų skrydis į Lietuvą vyks per Atlanto vandenyną, tokiu būdu dainininkas įgyvendins savo seną svajonę apskristi pasaulį.

Andriaus Mamontovo koncertai vyks: lapkričio 4 d. – Los Angeles; lapkričio 5 d. – Denver; lapkričio 10 d. – Atlanta; lapkričio 11 d. – Detroit; lapkričio 12 d. – Toronto (Kanada); lapkričio 18 d.– Čikagoje, („Willowbrook Grand Hall" salėje, 8900 S. Archer Rd., Willow Springs, IL.); lapkričio 19 d. – Indianapolis; lapkričio 24 d – Boston; lapkričio 25 d. – New Jersey; lapkričio 26 d. – Washington, DC.

Andrius Mamontovas

Ankstesnę koncertinę kelionę Šiaurės Amerikoje Andrius Mamontovas buvo surengęs 2004 metų gegužės mėnesį. Tada taip pat įvyko vienuolika dainininko koncertų.

Šiais metais vasario mėnesį buvo išleistas naujausių Andriaus Mamontovo dainų albumas „Saldi. Juoda. Naktis". Šio albumo populiariausiomis dainomis jau tapo kūriniai „Liūdesio angelas" ir „Viskas iš naujo". Itin didelės sėkmės radijo stotyse sulaukė naujausia Andriaus Mamontovo daina – titulinis albumo kūrinys „Saldi. Juoda. Naktis". Šis kūrinys pakilo į trečią vietą „M-1 Top 40" ir į septintą vietą „Radiocentro" „Lietuvos Top 20".

Vaidas Stackevičius

LIETUVIAI VOKIETIJOJE

Lietuvių ir vokiečių meno galerija Huettenfelde

Š. m. spalio 8 d. Huettenfelde atidaryta meno galerija „Meilė". Galerijos iniciatorė Meilė Veršelienė subūrė 5 Huettenfelde gyvenančius menininkus, kurių darbai buvo rodomi: Jūratę Batūraitę–Lemkienę, Mariją Dambriūnaitę–Šmitienę, Alexandrą Breithauptą, Ričardą Vainą ir dr. Vilių Hanfą. Galerijos tikslas sudaryti platformą vietiniams ir Lietuvos menininkams eksponuoti savo kūrinius.

Galeriją atidarė Lampertheimo meras Erichas Maieris, o menininkus pristatė Huettenfeldo seniūnas Walteris Schmittas. Atidaryme dalyvavo ir Lietuvių kultūros instituto suvažiavimo dalyviai, tarpe jų prof. Vytautas Landsbergis, kuris pasakė ir sveikinimo kalbą, Lietuvos ambasadorius Berlyne E. Ignatavičius, Vokietijos ambasadorius Vilniuje Volkeris Heinsbergas, kunigaikštis Inigo von Urachas ir Vokietijos LB pirmininkas A. Šiugždinis.

Jubiliejai ir šventės Lubecke

Luebecko apylinkės lietuviai ir reguliariai susirenka pabendrauti ir paminėti visas tradicines šventes ir svarbesnius jubiliejus. Teigiamas reiškinys, kad apylinkės gyvenime aktyviai reiškiasi ir jau pagyvenę, ir dar visai jauni tautiečiai. Pernai buvo pasveikintos 70–mečio proga Ema Fressdorf ir Helga Bakša, o 80–mečio – Liselottė Klevečka. Savo auksines vestuves atšventė Algis ir Helga Bakšos. Apylinkė ne vien gausėja naujų narių, bet ir mirtis išplėšia ne vieną iš gyvųjų tarpo. Prieš Naujuosius metus staigiai mirė bendruomenės narys Karl–Heinz Muebrecht.

Išskirtinai paminėtina apylinkės pirmininko Horsto Simono 70–mečio jubiliejaus šventė. Jo pagerbti susirinko gausus būrys draugų, buvusių bendradarbių, svečių. Jie sveikinimo kalbomis, eilėraščiais ir dainomis dėkojo jam už nenuilstamą darbą Luebecko apylinkėje, kurioje jis darbuojasi jau 38 metus. Per tą laiką jis ne tik darbavosi Luebecko apylinkėje, bet ir kaip „Samaritų" ir „Caritas" organizacijų narys daug padėjo gabenant labdarą į Lietuvą. Visi H. Simonui linkėjo sveikatos ir ilgiausių metų.

Apylinkės renginiuose lankosi vis daugiau tautiečių. Štai per motinos dienos minėjimą salė vos sutalpino dalyvius. Per Vasario 16-osios minėjimą matėsi svečių net ir Hamburgo ir Flensburgo. Per Kalėdų šventę Kalėdų senelis apdovanojo mažuosius, kurie atsidėkojo eilėraščiais ir dainomis. Registruotų narių šiuo metu yra 26.

Apie mokyklėlę Berlyne

2004 m. gruodžio 8 d. Berlyno Lietuvių Bendruomenės narių iniciatyva, Lietuvos Respublikos ambasadoriui Evaldui Ignatavičiui parėmus, duris atvėrė šeštadieninė lietuviška mokyklėlė.

Kai tokia mokyklėlė 2004 m. įsikūrė Airijoje, mes labai tuo džiaugėmės, buvome tiesiog sužavėti tokios gražios iniciatyvos. Tai mus labiausiai ir skatino neatsilikti – Berlyne taip pat įkurti lietuvišką mokyklėlę. Aktyviam to meto Berlyno Lietuvių Bendruomenės pirmininkui Laimui Fergizui pakako išplatinti informaciją apie mokyklėlės steigimą. Netrukus buvo paskelbtas ketinimų protokolas, o jo priede pateikta anketa norintiems registruoti savo vaikus. Anketa padėjo susidaryti pirmą vaizdą apie tai, kiek bus tų norinčiųjų pramokti lietuviško rašto, daugiau sužinoti apie Lietuvos istoriją ir kultūrą. Šią idėją palaikė ir Lietuvos Respublikos kultūros atašė Berlyne Rasa Balčikonytė.

Tuoj pasipylė pirmosios užpildytos anketos. Ambasadorius pasiūlė mokyti vaikus LR ambasados Berlyne patalpose. O kad jo pasiūlymas labai rimtas, greitai įsitikinome. Nepraėjus nė keletui dienų, ambasados salė buvo pritaikyta mokyklėlės reikmėms. Atėjo ir pirmoji knygų siunta iš Tautinių mažumų, ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (TMID).

Svarbiausia – mokyklėlė susilaukė mokytojų dėmesio, be kurių jokia jos veikla nebūtų įmanoma. Tai didelis mūsų pasididžiavimas. Neišsigandę to, kad jų darbas nebus materialiai įvertintas, jie, tiksliau jos, kibo į darbą: lietuvių kalbos mokytoja Jurgita Kuolaitė, dailės mokytoja Almyra Weigel, muzikos mokytoja Ilona Adomavičiūtė ir gamtos mokytoja Rūta Zimmermann (mokytojų CV skelbiami internetiniame puslapyje). Tikimės, kad jos dar ilgai lydės mūsų vaikučius, padės neatitrūkti ir dar labiau priartėti prie tėvelių šaknų. 2006/2007 m.m. prie mūsų prisijungė lituanistė Lina Donylaitė.

2004/2005 mokslo metų pabaigoje TMID pakvietė vieną iš mokytojų (šį kartą Jurgitą Kuolaitę) dalyvauti seminare, skirtame lietuviškų mokyklų užsienyje steigėjams ir ten dirbantiems mokytojams (seminaro programa skelbiama internetinėje svatainėje). 2006 m. gegužės mėn. į seminarą buvo pakviesta Irena Uelkekul. Visa seminaro medžiaga (TMIDo veikla, studijos Lietuvoje, nuotolinis mokymas ir kt.) skelbiama mūsų puslapyje. Panašių renginių ir kvietimų lauksime ir naujais mokslo metais.

Daugumos pageidavimu mokyklėlė veikia šeštadieniais nuo 3 v.p.p. iki 5 v.p.p. LR ambasadoje (Charitestr. 9, 10117 Berlin). Per moksleivių atostogas Berlyno krašte pamokos nevyksta, o vasaros atostogos – kaip ir Lietuvoje (paskutinės pamokos pirmąjį birželio šeštadienį). Mokslo metų pradžia – pirmasis rugsėjo šeštadienis. Tai ir atvirų durų diena. Kviečiame atvykti visus besidominčius mokyklėlės veikla.

Tęsiame renginius tema „Profesijų pasaulis". Ir ateityje bus kviečiami įvairių specialybių tautiečiai, galėsiantys papasakoti moksleiviams apie savo profesijos ypatumus. Visus, kas pageidauja, kviečiame atsiliepti (el. paštu galite kreiptis adresu uelkekul@gmx.de.)

Šiais 2006/2007 mokslo metais, renkasi dvi grupės: mažieji (5–6 metų) ir vyresnieji (8–12 metų). Vyresnieji ir toliau mokysis iš naujo vadovėlio (Evalda Jakaitienė. Lietuviškai apie Lietuvą, Vilnius: Alma littera, 1994). Šioje knygoje pateikiama tekstų apie Lietuvos istoriją, papročius, gamtos ypatumus ir kultūrą – visa tai, kas žinotina apie Lietuvą. Be to, laukiame ir naujos vadovėlių siuntos iš Lietuvos.

Priešrinkiminė akcija jau įsibėgėjusi. Michigan valstija yra akcijos centre, kur dėl gubernatoriaus posto rungiasi demokratė gubernatorė Jennifer Granholm ir respublikonas Dick DeVos.

Rugsėjo 29-tą dieną Michigan valstijoje apsilankė New York gubernatorius George Pataki. Nuotraukoje: Saulius Anužis, Michigan valstijos respublikonų partijos pirmininkas, George Pataki, New York gubernatorius ir lietuvių respublikonų federacijos pirmininkas Jonas Urbonas.

2006 m. rugpjūčio 7 d. mokyklėlė buvo įregistruota kaip visuomeninė organizacija. Jos įkūrimo aktas pasirašytas 2005 m. liepos 4 d. Garbės pirmininku tapo žymusis violončelininkas ir dirigentas prof. Davidas Geringas, Generalinis sekretorius – ambasadorius Evaldas Ignatavičius. Kiti valdybos nariai: Gintaras Važgys, Irena Uelkekul ir Nezih Uelkekul (raštvedys). (Aktą ir statutą Jūs rasite internetinėje mokyklėlės svetainėje).

Kviečiame visus norinčius paremti mokyklėlę ir tapti visuomeninės organizacijos „Litauische Schule e.V." nariais (nario mokestis 50 eurų per metus).

Bet kokio dydžio aukas (kiekvienas euras labai brangus) prašome siųsti į mokyklėlės sąskaitą: Deutsche Bank Berlin (BLZ 10070024), sąskaitos Nr. 5060371. Aukos neapmokestinamos. Pažymą, kurią galėsite pateikti mokesčių inspekcijai, atsiųsime kalendoriniams metams pasibaigus arba pareikalavus.

Vokietijos LB valdybos informacijos,
2006 m. spalis

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS

PAGUODOS TELEFONAS

1-866-438-7400

Konfidencialumas garantuojamas

Skambinkite nemokamai
kiekvieną ketvirtadienį,
nuo 6 val. v. iki 9 val. v. (Čikagos laiku)

Blakstienų persodinimas

Ar manote, kad kosmetinės chirurgijos srityje jau viskas išrasta? Apsirinkate. Blakstienų persodinimo operacija pretenduoja tapti naujausia plastinės chirurgijos procedūra, privaloma visoms moterims, o galbūt ir kai kuriems vyrams, nes grožis slypi ne vien tik stebėtojo akyse, bet ir tiesiog akyse.

Naudodami techniką, kurią pirmiausia pritaikė plaukų pramonė vyrų nuplikimo problemoms spręsti, plastikos chirurgai šiandien gali pasiūlyti moterims ilgas ir ryškias blakstienas, kokias iki šiol buvo galima turėti tik priklijavus dirbtines blakstienas arba storu sluoksniu užtepus tušo.

„Ilgesnės ir storesnės blakstienos yra absoliutus grožio požymis. Blakstienų persodinimas akims suteikia tokį pat efektą, kokį jūsų figūrai suteikia krūtų padidinimas", – sakė gydytojas Alan Baumann, šiuo metu pirmaujantis specialistas blakstienų persodinimo srityje.

„Tai visiškai nauja procedūra, skirta plačiajai visuomenei, ir ji užkariaus pasaulį", – sakė A. Baumann žurnalistams pirmajame pasaulyje seminare blakstienų persodinimo tema. Jame dalyvavo maždaug 40 chirurgų iš viso pasaulio.

Procedūros metu žmogaus galvos odoje padaroma nedidelė įpjova ir paimama 30 arba 40 plauko folikulų, kurie vienas po kito rūpestingai įsiuvami į paciento akies voką. Operacijos metu paprastai naudojami lengvi raminamieji ir taikomas vietinis nuskausminimas. Vienos akies operacija kainuoja maždaug 3 tūkst. dolerių (maždaug 8,1 tūkst. litų).

Tokia plauko persodinimo į akies voką technika pirmiausia buvo pradėta taikyti pacientams, patyrusiems nudegimus arba turintiems įgimtų akies defektų. Tačiau informacija apie tai netruko pasklisti ir šiandien maždaug 80 proc. tokių operacijų yra atliekama kosmetiniais sumetimais.

Tačiau operacija nėra visiems tinkama. Persodintos blakstienos auga lygiai taip pat, kaip galvos plaukai, todėl jas reikia reguliariai kirpti, o kartais ir pariesti. Labai garbanotus galvos plaukus turintiems žmonėms persodintos blakstienos gali taip pat smarkiai garbanotis.

BNS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Jūsų dovana–įnašas Draugo** fondui bus taip pat dovana ir „Draugui", nes kiekvienas, atsiuntęs Draugo fondui 200 dol. įnašą dabar vykstančio DF vajaus metu, gaus kuponą, kuriuo galima 6 mėnesiams užprenumeruoti „Draugą" dar jo neskaitančiam. Šis kuponas galioja tik JAV ir tik asmenims, kurie iki šiol „Draugo" neprenumeravo. Aukotojas gali kuponą panaudoti savo nuožiūra ir pats nurodyti, kam norėtų dienraštį užprenumeruoti, arba, jeigu tokio asmens nežinotų, kuponą gali atsiųsti Draugo fondui, kuris atras šios dovanos vertą asmenį ir jį pradžiugins 6 mėnesių prenumerata. Tad labai kviečiame ir prašome dalyvauti Draugo fondo įnašų vajuje, tuo pačiu padidinant „Draugo" prenumeratų skaičių. Įsivaizduokite: kiekvienas 200 įnašas Draugo fondui atneš ir vieną naują skaitytoją „Draugui" — o tai jau džiugi naujiena.

◆**Šeštadienį, lapkričio 4 d., 7 val.** v. maloniai kviečiame dalyvauti susitikime su įvairių tautybių poetais Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Savo poeziją skaitys lietuvė Lina ramona Vitkauskas, latvė Zinta Aistars, amerikietė Nina Marshall, indėnas Cleatus (Cherokee Lee) Murdaugh, lenkas Art Wielgus. Vakaras vyks anglų kalba.

◆**Lapkričio 5 d., sekmadienį,** 1 val. p.p. Lietuvių dailės muziejuje atidaroma paroda „Išeivijos kelias". Maloniai kviečiame visus atvykti į šios parodos atidarymą.

◆**Lapkričio 5 d., sekmadienį, Jaunimo** centro moterų klubo narės kviečia visus nuo 9 val. r. atvykti į Jaunimo centro kavinę, kur galėsite pasivaišinti skaniais mieliniais blynais su obuoliene. Savo apsilankymu paremsite Jaunimo centrą.

◆**Lapkričio 5 d., sekmadienį, 12** val. p.p. Šv. Kazimiero lietuvių kapinių direktorius kun. Jonas Kuzinskas prie Steigėjų paminklo praves religinę dalį Vėlinių apeigose mirusiųjų Atminties susikaupime. Visuomenė ir kapų savininkai kviečiami dalyvauti šiame Vėlinių dienos gyvųjų ir mirusiųjų pabendravime, kartu aplankant artimųjų ir plačios bendruomenės darbuotojų Amžinybėn iškeliavusiųjų kapus.

◆**Lapkričio 5 d., sekmadienį,** 12 val. p. p. PLC didžiojoje salėje (14911 127th Street, Lemont) gydytojas Andrius Kudirka kalbės tema „Gripas ir jo profilaktika". Kviečiame visus dalyvauti.

◆**Šakių apskrities klubo metinis** susirinkimas įvyks lapkričio 9 d., ketvirtadienį, 1 val. p.p. Šaulių namuose, 2417 W. 43-ia gatvė. Kviečiame visus narius gausiai dalyvauti.

◆**JAV LB Lemonto socialinis** skyrius informuoja, kad lapkričio 10 d., nuo 10 v. r. iki 2 val. p. p., PLC Bočių menėje bus skiepijama nuo gripo.

◆**Lapkričio 11 d. šeštadienį, 6** val. v. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, 14911 127th Street, Lemont, įvyks JAV LB Kultūros tarybos Premijų įteikimo šventė. Bus pagerbti ir apdovanoti šių metų laureatai muzikos, dailės, žurnalistikos, teatro, radijo laidų srityse. Visus maloniai kviečiame atvykti į šią šventę. Ruošia JAV LB Kultūros taryba.

◆**Lapkričio 11 d., šeštadienį, 7** val. v. Jaunimo centre, 5600 S. Claremont Ave., Lietuviško kino festivalis – konkursas AXX. Bus parodyta 10 naujausių trumpametražinių lietuviškų filmų tema „Gėris". Po filmų peržiūros — muzika, vaišės, bendravimas. Tel. pasiteiravimui ir vietų užsisakymui 312-388-0665.

◆**Lapkričio 12 d., sekmadienį,** PLC didžiojoje salėje vyks madų paroda „Rudens simfonija". Renginio pradžia 12:30 val. p.p. Bilietus užsisakyti galite tel. 630-257-0153 (Žibutė) arba 630-257-8617 (Elzytė). Spalio 22 ir 29 dienomis bei lapkričio 5 d. bilietai bus parduodami PLC misijos prieangyje po 9 val. r. šv. Mišių ir prieš 11 val. r. šv. Mišias. Lapkričio 12 d. bilietai nebus pardavinėjami.

◆**Lemonto socialinis skyrius** organizuoja tris išvykas į teatrą. Lapkričio 15 d., trečiadienį, 12 val. p.p. – į miuziklą „Pirate Queen"; gruodžio 20 d., 12 val. p.p. – į miuziklą „Mama mia". Norintys važiuoti, prašome skambinti R. Kronui tel. 630-968-0184.

◆**Lapkričio 19 d. Čikagos ramovėnai,** talkinant birutietėms ir šauliams, Šaulių namuose rengia kariuomenės 88 metų atkūrimo sukakties paminėjimą. Iškilmingos pamaldos 10:30 val. r. Tėvų jėzuitų koplyčioje. Šv. Mišias aukos ir pamokslą sakys kun. Antanas Gražulis, SJ, giedos Vilija Kerelytė, vargonuos Manigirdas Motekaitis. Po pamaldų — apeigos prie Laisvės kovų paminklo. Pagerbsime kovotojus ir žuvusius už Lietuvos laisvę. Minėjimas prasidės 12:30 val. p.p. Pagrindinis pranešėjas — LLŠ išeivijoje vadas Mykolas Abarius. Meninę dalį atliks Algimantas Barniškis. Kviečiame organizacijas atvykti su vėliavomis, o visuomenę gausiai dalyvauti Lietuvos kariuomenės 88 metų sukakties minėjime. Po minėjimo — užkandžiai ir kavutė.

◆**Vos prieš pusę metų atidaryta** erdvi ir moderni Jaunimo rūmų salė Pasaulio Lietuvių centre jau tampa naująja kultūrinių ir sporto renginių vieta. Tačiau iki jos gyvavimo trūksta sceninio įrengimo. Tuo tikslu rengiama kultūrinė popietė, kuri supažindins lietuvius su naująja sale, o surinktos lėšos bus skirtos scenos įgarsinimui ir apšvietimui. Meninę programą ruošia lietuvių meno ansamblis „Dainava", Palaimintojo J. Matulaičio misijos choras „Vyturys", tautinių šokių grupės „Grandis" ir „Spindulys" bei Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai. Koncertas vyks lapkričio 19 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p. Jaunimo rūmų salėje, PLC, 14911 127th Street, Lemont.

Š. m. spalio 25 d. Gait oro uoste (Greenwood, IL) lakūnas Jurgis Kairys pagaliau nudžiugino žiūrovus. Nors ir šį kartą oras nelepino, bet J. Kairys ryžosi parodyti savo meistriškumą jį mylintiems čikagiečiams. J. Kairiui talkino amerikietis lakūnas, žinomas akrobatas Bob Davis, kuris 1975–1989 metais buvo JAV lakūnų akrobatų komandos narys. Kitą vasarą rugpjūčio 11–12 dienomis abu lakūnai dalyvaus didžiausiame Amerikoje akrobatinių skrydžių pasirodyme „Flyers and Tires".

Jurgis Kairys ir Bob Davis.

Miesto panorama

LIETUVAITĖS KULINARIJOS KNYGOS

Marilyn Pocius išleido knygą „A Cook's Guide to Chicago". Kulinarijos menu ši lietuvių kilmės moteris, gyvenanti Marquette Park rajone, susidomėjo jau seniai. Ypač ją domina įvairiausi prieskoniai ir mažai vartojami maisto produktai. „Viskas prasidėjo nuo granatų sirupo (Pomegranate molasses). Tai buvo pirmasis maisto produktas, kuriuo aš susidomėjau", — sako M. Pocius. 2001 m. ji baigė „The Cooking and Hospitality Institute of Chicago" ir pradėjo rašyti kulinarijos knygas. Daug dėmesio ji skiria etninei (ir ne tik lietuvių) virtuvė. „Man kitų tautų maistas — tarsi kelionė į kitą šalį, — teigia M. Pocius. — Be to labai domiuosi maisto gaminimu namuose. Profesionalūs virėjai žino, kur rasti įvairiausius prieskonius, bet tie, kas verda namie, to nežino. Tad aš stengiuosi jiems padėti".

GĖLIŲ PARODOS ČIKAGOJE

Lapkričio 4 d. Lincoln Park Conservatory, 2391 N. Stockton Dr. nuo 9 val. r. iki 5 val. p.p. veiks chrizantemų paroda. Joje galėsite pamatyti net 95 rūšių chrizantemas, kurios stebina ne tik savo spalvomis, bet ir žiedų forma, dydžių įvairove.

O Garfield Park Conservatory, 300 N. Central Park Ave., tuo pačiu metu galėsite gėrėtis Viktorijos stiliaus gėlių ornamentais. 35 ornamentai sukurti iš tradicinių gėlių.

Tame pačiame parke sekmadienį, lapkričio 5 d., nuo 9 val. r. iki 5 val. p.p. galėsite pasigėrėti rudeninėmis gėlėmis, jų spalvų mozaika. Parodoje taip pat pamatysite daugybę medžių.

Švietimo premija

JAV LB Švietimo taryba ruošiasi skirti „Švietimo premiją" mokytojui, kuris ilgus metus dirbo švietimo darbą JAV lituanistinėse mokyklose. Kviečiame lietuvių visuomenę siūlyti kandidatus iš šiuo metu JAV gyvenančių lituanistinių mokyklų mokytojų, kurie pasižymėjo lietuviško švietimo srityje, vadovėlių bei knygų leidime ir redagavime, ilgus metus dirbo arba tebedirba mokytojo/vedėjo darbą lituanistinėse mokyklose.

Pasiūlymus siųsti iki š.m. gruodžio 31 d. adresu: Lithuanian Educational Council, 1501 Valecroft Ave., Westlake Village, CA 91361. Vertinimo komisiją sudaro JAV LB Švietimo taryba.

Švietimo premija 2001 m. buvo įteikta **Jonui Kavaliūnui**, 2002 m. – **Juliui Širkai**, 2003 m. – **Stasei Petersonienei**, 2004 m. – **Elenai Ruzgienei** ir 2005 m. – **Vidai Bučmienei**.

2006 m. Švietimo premijos mecenatas yra Lietuvių fondas.

JAV LB Švietimo tarybos pranešimas

***Prelatas Ignas Urbonas**, įsigijęs knygą „Lietuvių pėdsakai Amerikoje", buvo sužavėtas ir atsiuntė 100 dol. auką JAV LB Kultūros tarybai. Jis rašo: „Nors pavėluotai, siunčiu auką. Tai Jūsų tikrai stambi ir istoriškai svarbi knyga. Padėka už didelį darbą ir pasiaukojimą šią knygą išleidžiant". Taip pat gauta 100 dol. auka ir padėkos laiškelis iš čikagietės kultūrininkės, kuri prašo pavardės neskelbti.*

JAV LB Kultūros taryba nuoširdžiai dėkoja už įvertinimą ir aukas. Knygą „Lietuvių pėdsakai Amerikoje" galite įsigyti „Draugo" knygynėlyje. Kaina — 35 dol. Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500.